

Fransız istiklâli boğazlanıyor

Fransız milleti tarihinin en buhranlı dakikasını geçiriyor. Ya şerefini kurtaracak, ya müstakil millet olarak dünyadan kalkacaktır.

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Şimdiye kadar gördüğümüz manzara şu idi: Fransa adı gemi batmıştı. Fakat Mareşal Peten, müttareke denilen can kurtaran simidine sınırsız olarak Fransanın şeref ve namusunu suyun yüzünde tutmağa çalışıyordu.

Laval, bu emaneti, seksen beş yaşındaki Mareşalin elinden alıp Almanlara teslim etmeğe çalıştı. Peten oyuna gelmedi, Laval'ı yanından uzaklaştırdı. Fakat şimdi öyle görünüyorki, Laval'ın yapamadığını Amiral Darlan yapmış, ancak bugüne ait bir takım mahdut ve yalancı menfaatler mukabilinde Fransanın ebedi mukadderatını Almanlara teslim etmiştir.

Mareşal Peten'i nasıl yumuşattılar? Rehine diye tutulan Fransız esirlerini serbest bırakmak, işgal masraflarını azaltmak, Fransayı, İtalyanların haris iddialarından kurtarmak, yarınki Alman nizamında kendilerine bir baş köşe ayırmak neviden neler vadettiler? Bunu bilmiyoruz. Fakat hiçbir muvakkat menfaat yoktur ki, her vakit için feda edilen Fransız istiklâlinin ve Fransız şeref ve namusunun yerini alabilsin.

Bugünkü ilân edilen fedakârlık, Alman tayyarelerine Suriyeden geçit hakkı vermekten ve Şimali Afrikada tayyare üsleri temin etmekten ibarettir. Fakat her şey, bu ilk fedakârlıktan adımıdır. Nasıl bir namuslu kadının, namusluların defterinden silinmesi için ilk defa olarak ayağının kayması kâfi ise, istiklâlden fedakârlık yolunda ilk küçük adımı atan bir devleti de, başka adımlar atmakta koruyacak mânevî kuvvet yoktur. Bir defa bekâret perdesi yırtılmasın, Almanlar, bir evin içine ilk gıyvahtı çakabildikten sonra evin tam sahibî olmanın yollarını pek iyi bilirler. Karşlarına yeni engeller çıkmazsa, Vişi'yi bütünüyle avucuları içine almaları, Fransız donanmasını ele geçirmeleri, Şimali Afrikada ve Suriyede kendilerine tâbi bir müstemleke kuvveti haline indirmeleri ancak bir gün veya hafta meselesidir. Fransanın eski ve tabii müttfikine karşı harbe sürüklenmesi gibi bir faciayı da belki göreceğiz.

Garibi şu ki: Vişi Fransası epeyce müddet azim ve irade gösterdi de tam Amerikan yardım tesirli bir şekil almağa başladıkandan ve Almanyanın tâlebinde bozgunculuk emareleri belirldikten sonra Almanyaya teslim olmuştur.

General De Gaulle'nin temsil ettiği isyan ruhunu bugüne kadar bütün Fransızların benimsememesine iki sebep vardır: Birincisi, Mareşal Peten'e karşı bütün Fransızların beslediği hürmetti. Mareşal bir bayrak gibi ortada duruyor, Fransanın mâkûs taline vekarla karşı geliyor ve müttareke anlaşması ile kurtarılan ufak tefek menfaatlere emin bir bekçi vazifesini görüyordu.

İkinci sebep de sol taraf fırkalarının harpte iflâs ederek kitleleriyle beraber menkûp mevkie düşmeleri ve koyu milliyet esaslarna dayanan siyasî istikametlerin Vişi'de rakipsiz şekillenmesi idi.

Almanlar, Yugoslavyada yaptıkları gibi fazla derecede hırslı değiller ve Fransayı ancak bu iki zincir vasıtasıyla bağladıkları unutmuslardır. Mareşal Peten'e karşı olan saygı ve namusu meselesine partiyarcanlıktan üstün bir mahiyet verilince acaba Fransız millî hisleri serbest bir tufan (Devamı: Sa. 5, Sü. 3 te) /—/

Ankara hava şehitleri ihtifali: Hükümet erkânı abidenin önünde. Askerî rical istiklâl marşı söylerken ihtiram vaziyetinde

İrakta vaziyet sakın

Habbaniye ve Basrada bir değişiklik yoktur

SURİYE HAVA MEYDANLARINDA 4 ALMAN TAYYARESİ TAHRİP EDİLDİ

Kahire, 16 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Irakta vaziyet sakin. Basra ve Habbaniye mntakalarında bir değişiklik olmamıştır.

Kahire, 16 (A.A.) — Resmi tebliği: İngiliz hava kuvvetleri, Alman tayyarelerine Suriyede üç tayyare meydana taarruz etmişlerdir. Bunlar Şam, Rayak ve Tadmür tayyare meydanlarıdır. Bunların hepsine dün taarruz olunmuştur. Tadmür'de üç Yunkers, diğer iki Alman tayyaresi ve bir Caproni mitralyöz ateşine tutulmuş ve en az üç tayyare ciddi hasara uğratılmış ve bir tayyare yakılmıştır.

Suriyeden Gönderilen Tanklar ve Harp Levazımı

Londra, 16 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansının Kahire muhabiri, hafif tanklarla diğer harp levazımını Suriyeden Irak istikametine geçtiğini bildirmektedir. Aynı muhabir, hür Fransız pilotlarının perşembe gecesi Suriye toprakları üzerinde uçarak Orta Şark'taki hür Fransız müessesili General Katru'nun imzasını taşıyan beyannameyi attığını da bildirmiştir. Vakitle Şam valisi olan General Catru Suriyeyi iyi tanıyan biridir. General Suriyede Fransızlara radyo ile hitap ederek Alman tahakkümü altında bulunan Vişi hükûmetinin boyundurduğundan kurtulmalarını talep etmiştir.

İrakta Hava Meydanları, Demir-yolları Bombardıman Edildi

Kahire, 16 (A.A.) — Britanya orta Şark Hava kuvvetleri Umumi Karargâhının dünkü tebliği: Irakta: Düşman mevzilerine ve hava meydanları, demiryolu, otomobil nakliyatı gibi askeri hedeflere devamlı hava hücumları yapılmıştır. Asmara, Rasit, Musul ve Bağdad şimendiferi bombardıman edilmiştir.

Almanya İspanyol Topraklarında Asker Geçirmek İstememiş

Berlin, 16 (A.A.) — Stefani: Alman hükûmetinin, Madrid hükûmetinden, Alman kıtalarının İspanyol arazisinden geçmesi hakkında müsaade istediği hakkındaki şayialar, salâhiyyet kay naklardan yalanlanmaktadır.

Motörlü nakil vasıtaları

Her an kullanılmıya amâde olmak şartile maskelerini kaldıracak

Ankara, 16 (Telefonla) — Fenerleri maskeli olarak çalıştırılmakta olan nakil vasıtalarının seyruferinde zorluk çekmekte oldukları anlaşıldığından yalnız İstanbulla mahsus olmak üzere motörlü nakil vasıta maskelerinin her an kullanılmaya hazır bulunulmak şartile kaldırılması Ve, killer Heyetince kararlaştırılmıştır.

Son günlerde bütün siyasi ve askeri dedikoduları üzerinde toplanan Suriye haritası.

Almanlar Kamerunu istiyorlar

Oradan da kolayca Fasa yürümei düşünüyorlar

Londra, 16 (A.A.) — Mes gazetesinin Lizbon muhabirine göre Darlan'la Hitler anlaşması (Devamı: Sa. 5, Sü. 5 te) /S/

Fransızlar hem suçlu hem güçlü

Meydanların bombalanması protesto edildi

Beyrut, 16 (A.A.) — Aşağıdaki resmi tebliğ neşrolunmuştur: Geçenlerde bir miktar Alman tayyaresi Suriyeden transit olarak geç- (Devamı: Sa. 5, Sü. 4 te) *

B. Roosevelt'in Fransızlara hitabı

Bu hitabeden bir tesir beklenmiyor

Vaşington, 16 (A.A.) — B. Roosevelt bugün vakit geçirmeden radyo ile Fransızlara hitap (Devamı: Sa. 5, Sü. 4 te) X

Mim Kemal Ordudan Ayrıldı

Büyük cerrahi üstadı Mim Kemal ordudan ayrılması münasebetile dünkü merasimde söz söylerken

Yaş haddini doldurduğu için Türkiye cerrahi hayatında çok mühim roller oynamış olan kıymetli doktorumuz Mim Kemal Öktenin ordudan ayrılması dolayısıyla dün Gülhane hastanesinde bir merasim yapılmıştır. Merasimde başta Vali ve Belediye Reisimiz Lütfi Kırdar olmak üzere güzide bir katabalık hazır bulunmuştur. Bu merasime saat on yedide başlanmış ve açılış sözünü Gülhane hastanesi başhekimisi doktor General Süreyya söylemiştir. Bundan sonra Millî Müdafaa Vekâletile Sıhhiye dairesinden gelen tezkere okunmuştur. Göz kliniği profesörlerinden albay Niyazi Gürcü ile Birinci Ordu sıhhiye mütehassısı albay Abdülkadir Noyan, sayın profesörün meslek hayatından uzun uzadıya ve sıtayıla bahsetmişlerdir. Bütün bu hitabelerden sonra söz alan muhterem profesör «cerahî» tecrübeleri, ihtisası ve bu meslek hayatı hakkında konuşma da bulunmuş ve kendisine gösterilen teveccüh ve alakadan dolayı hazır bulunanlara, hastaneye ve idarecilerine teşekkürlerde bulunmuştur.

— Bu sabahki dünya haritasını gösteriyor. İlâveli Son Saniye!..

İngilizler Sollum'u Geri Aldılar

Halfaya geçidi, müsaid mevkii zaptedildi

Kahire, 16 (A.A.) — İngiliz kıtaları, dün, Halfaya geçidini, Müsaid ve Sollumu işgal etmişlerdir.

Kahire, 16 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği: İngiliz kıtaları dün, setir kuvvetlerinin mahdut mikyasta yaptığı bir hareket neticesinde Halfaya geçidi ile Müsaid mevkii ve Sollumu zaptetmişlerdir. Düşmana mühim zayıat verdirilmiş ve Almanlardan bir miktar esir alınmıştır.

Amba Alagi Etrafındaki Çember Darahor. 500 Esir Alındı

Kahire, 16 (A.A.) — İngiliz Devamı Sa. 5 Sü. 6 da XX

Amerika Fransa ile münasebatı kesmek üzere

Vaşington, 16 (A.A.) — Her bakımdan ve fiili mahiyette olmak üzere Birleşik Amerika ile Fransa arasındaki siyasi münasebetlerin sona ermesi ve Fransadaki Amerika büyükelçisi Amiral Leahy'nin yakında geri çağırılması bekleniyor.

Birleşik Amerikanın Fransayı mih verdin uzak tutmak yolundaki büyük gayretleri akim kalmışa benziyor. Fransanın hattı hareketi ve Roosevelt'in «Nazi rejimi ile ittifakı tamammun edilecek herhangi bir iş birliğini Fransanın kabul etmesini akl almaz» yolundaki sözleri gazetelerin ilk sayfalarında Hess'e ait haberlere takaddüm etmektedir. Bu sabahki konuşmaların başlıca mevzuu şudur. Fransanın Okyanusun iki sahilindeki müstemlekeleri ve bilhassa Martinik 73, Keen ve Dakar ne olacaktır? Bugünkü şartlar içinde Amerikan tabiatıyla alâkadâr bulunduğu bu mesele nasıl bir inkisaf gösterecektir? Vişi'nin hattı hareketi Amerika efkârı umumiyesinde ve hükûmet mahfillerinde elim bir tesir yapmış ve harbin Amerikaya ne kadar yakındığını göstermiştir.

Vişi hükûmetinin Suriye üzerinde mandası var mı?

(5 Mayıs tarihli gazetemizde Akşam refikimizden, Necmeddin Sadak'ın başmakalesini "Fransanın Suriye mandası hâlâ baki mi ki...» başlığı altında nakletmiş ve bu meseleye Bay Eden'den on gün evvel temas etmiştik.)

Londra, 16 (A.A.) — Reuter ajansının diplomatik muhabirleri yazıyor:

Daha iyi bir anlaşma için Almanların ileri sürdükleri şartların Vişi hükûmeti tarafından kabulü üzerine beynelmîl siyasette esas alaka anşızın Suriyeye teveccüh etmiştir. B. Eden Avam Kamarasındaki beyanında Alman tayyarelerinin Suriye hava meydanlarına geldiğine ve General Vavel'e bundan mütevellit vaziyeti karşılamak üzere icap eden tedbirleri almak için tam salâhiyet verildiğini ifşa etmiştir. Bu, esasen çok muğlak olan vaziyette çok vahim bir inkisafıdır.

Ve bu inkisafın İngilterenin Vişi hakkındaki münasebetlerinde ne te- (Devamı Sa. 5, Sü. 3 de) X/

Hırvatistan krallığı

Etrafında müzâkereler cereyan ediyor

Roma, 16 (A.A.) — Ofi: Dün akşam teyit edildiğine göre Hırvat tahtına getirilecek müstakbel kral hakkında, Hırvat hükûmetile müzâkereler cereyan etmektedir. Müzâkereler hakkında tafsilât alınamamıştır. Hırvatistanın deniz menfaatlerinin de Romada nazarı itibara alındığı ilâve edilmektedir.

Zagreb, 16 (A.A.) — Stefani: Dün, Hırvatistanda, müstakil Hırvat devletinin hükûmarlığını temsil edecek olan Zvanimirov kralı tacının yeniden ihya edildiği ilân olunmuştur. Bu husustaki emirname, resmi gazetedeki intişar etmiştir.

Roma, 16 (A.A.) — Ofi: Hırvatistanın müstakbel birinci kralı olarak ismi geçen Dük Spoletto 41 yaşındadır. Dük Spoletto, Dük Aosta Ammanuel'in ikinci oğlu ve Habesistan umumî valisi Dük Aosta'nın ortanca kardeşidir. Annesi Louis Philippe d'Orleans'ın kızı Prenses Helene de France'dır.

Berlin vaziyeti kavriyamıyor

Berlin, 16 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Bugün Alman Haricîye Nezaretinde cenebi gazetecilerinin suallerine cevap verilmiştir:

«Irak Harbiye Nazırının Türkiye'de hangi zatlarla müzakereye bulunduğu Berlinde bilinmiyor. Keza Türkiye'nin Irak'a karşı nasıl bir vaziyet aldığı da malûm değildir.

Maamafih, Berlinin siyasi mahfilleri diğer memleketlerin vaziyetini ve bilhassa Irak'ın Arap âleminde mazhar olduğu teveccühleri alaka ile takip ediyorlar.

GÜNÜN SESİ

Gökyüzü süvarileri

Yazan: REŞAT NURİ

Çocukluğumun bir kısmı İzmirin Yenikalesinde geçmiştir. Burada bir topçu bölüğü vardı ve askerlerin hepsi Midilli ve Sakız çocuklarıydı.

Bir aralık nasılsa bu adadılar arasına bir orta Anadolu uşağı düştü. Zaman zaman Kale dışındaki çayırığa bırakılmış başı boş atlarla bindiği ve rüzgâr gibi çitler, hendekler üzerinden aşarak kendisini hayranlıkla seyreden deniz çocuklarının hayaline sığmayacak

hünerler yaptığı için adını cambaz koymuşlardı.

Biniciliği bu mertebeye erişti. ciye kadar kim bilir kaç defa attan düşmüştü ki, yüzü - meşhur boksörlerinki gibi - yamrı yumurdan, yara ve yamadan parmak basılamıyacak halde idi.

İlk geldiği zaman cambazda suya karşı bir kuduz dehşeti vardı. Hele deniz biraz kabarıp köpürmü. Ye başladığı vakit sahildeki köprü üzerine ayak basmağa cesaret edemezdi.

Midillililerin Duba dedikleri bir büyük yelkenli sandal her gün Yenikale ile İzmir arasında bir iki sefer yapıyor ve erzak götürüp getiriyordu.

Bir gün dubacılar cambaza, bir azizlik yapmayı tasarladılar ve onu karga tulumba ederek sandala attılar. (Lütfen sayfayı çeviriniz.)

Avrupada 20 Senem Nasıl Geçti Bir Rus kadınının tavsiye ettiği oda

Yazan: **Rebia Tevlik BAŞOKÇU**

Telif ve tercüme hakkı tamamen mahfuzdur

— 31 —

— İçinizde türkçe bilen var mıdır? diye sordum. Bir tanesi: — Evet efendim hepimiz biliriz. Bir emriniz mi var? dedi.

— Hayır, dedim. Büyük bir derdim var. Bazı felâketlere uğradım. Şimdi Paris'ten Berlin'e geldim, çalışmak istiyorum. İyice dikis dikerim Bana adresler verin. Fakat hiç kimse yabancı işçi istemiyor. Düşünüyorum ki, bir oda tutar da orada dikiş bulursam belki kendimi yaşatabilirim.

İranlı'nın birisi atıldı: — Şimdiye kadar hiç çalışmış mı idiniz hanımefendi?

— Hayır, dedim. Hiç çalışmadım. Fakat şimdi ihtiyaç karışında çalışıp hayatımı kendim kazanmak istiyorum.

Bunu söylerken sesimin titrediğini hissediyordum. Ezkaza ağlamak için son gayretimi sarfediyordum. Dükkanın bir köşesinde bir kadın elinde bir eski elmas iğneyi yanındaki İranlıya gösteriyordu. Galiba, benim titrek sesim onun dikkatini çekmişti. Farsça, almanca bir şeyler söylüyor. Sonra bana döndü, farsça: — Madam, dedi, bir şey mi arıyorsunuz? Size belki tafişat verebilirim. Ben Rusum.

— O, dedim. Teşekkür ederim. Evvelâ çalışmak istiyorum. Bunun için de bir oda arıyorum. Şimdi oteldeyim. Hiç kimseyi tanıtmıyorum ve nereye müracaat edeceğimi de bilmiyorum.

— Ben dedi. Size bir oda adresi vereyim: «Ans Baher Strase» 23 Frölayn Firtçeza'ya oraya gidiniz, eğer oda hâlâ boşsa tutunuz. Çünkü Berlinde şimdi boş oda bulmak bir piyangodur. Odayı tutun da sonra iş bulmak kolaydır.

— Madam. Dedim. Size minnettarım. Bana büyük bir yardım ettiniz. Şimdi hemen oda için giderim. Size çok teşekkür ederim.

Sonra İranlıya döndüm. Türkçe olarak: — Beyefendi dedim. Mademki size derdimi söyledim. Hepsini tamamlamak isterim. Otel hesabını ödüyecük param yok. Benim bir samur kürküm ve bazı şeylerim var acaba size bıraksam muhtabülde bana biraz para ikras edebilir misiniz?

Ortakda İranlı yerinden fırladı: — Hay. Hay, hanım efendi size her kolaylığı yaparız. Yarin yine bu raya teğir edin. İstediginiz şeyleri de beraber getirin. Şiiz üzüntüden kurtarınız. İşte benim kartım, isimim Sadikofur, dedi ve ben bu mağazanın sahibi değildim. Benim de bir şeker fabrikam vardı. Ben şu sikintili dakikalarımı karşıma çıkan bu insanı yettili insanları tanıdığım tesekkür ederek oradan ayrıldım. Doğrusu sora sora Ansbaher Strasede 23 numarayı buldum. Çok eski bir evin tahtadan köhne ve karanlık merdivenlerini yavaş yavaş çıktım. Frölayn Firtçeza dördüncü katta oturuyordu. Kapıyı korkarak çaldım. Acaba odayı boş mu bulacaktım? Yoksa tutulmuş mu olacaktı?

Kapı açıldı. Saçlarını tepesine semer toplayıp, uzun boylu sert simalı göğsü dışarı doğru fırlamış şişman bir kadın karşıma çıktı.

Elimdeki tığat kitabının yardımı ile ezberlediğim bir iki kelime ile o da istediğini söyledim. Frölayn Firtçeza'nın yüzü güldü. «Buyurun» diye bana yol gösterdi. Dar ve karanlık bir koridora açılan bir odadan içeri girdik. Odanın manzarası ilk bakışta beni biraz ürktüştü. Tozlu ve bakımsız eski sakil eşyalar yan yana dizilmiş odaya kırık bir eşya deposu manzarası vermişti. Köşede bir

İskeleyle bağlı olmasına rağmen sandal oynadıkça biterinin kopardığı feryatları hatırlatıyordu. Fakat gariptir ki, çok geçmeden cambaz suların müptelası ve adaları kıskandıracak bir denizel oldu. Öyle ki dubanın Sakızlı reisi Kolagaşı efendiyi müracaat ederek onu mahiyete aldı.

Yaz günlerini kumsalda, deniz fenerinin gölgesi altında kitap okumakla geçiren Kale doktoruna bir gün cambazın o derece ürktüğü denize bu kadar az zamanda alınmasından bahsediyordum.

O günleri: — Egersiz atlara binip taşlar, kayalar üzerinden uçuşma alışmış adamı dalgalaya neden alımsamın, dedi. Tehlikeyi bu kadar seven insan için şahlanmış bir atın sırtında salılamakla azgın bir dalga üzerinde

inip çıkmak arasında ne fark olur ki? Suyu ilk görüncü korktu. Hayvan için de, insan için de öyledir. İlk görülen yeni şey daima biraz ürktürücüdür. Fakat cabucak alıştı. Bak şimdi at kadar dalgayı da seviyor.

Babamın vaktile deniz için söylediğini ben dünkü tayyare şehitleri ihtifalinde hava için - benim onun gibi konuşacak öğlüm bulunmadığından - kendim kendime tekrar ettim:

— Türkler dünyanın birinci süvarileridir. Tehlikeyi bu kadar seven insanlar için şahlanmış bir cıplak atın sırtında uçuşmak havada uçmak arasında ne fark olabilir ki? Daha şimdiden kendimize uşuz, bucaksız gökyüzü alanlarının birinci süvarileri gözüle bakabiliriz.

(Arkası var)

REŞAT NURİ

19 mayıs Gençlik bayramına iştirak edecek olan genç kızlarımız dün bu hususta denemeler yapmışlardır. Yukarıdaki resimlerimiz bu denemede bulunan genç kızlarımızın yürüyüşlerini göstermektedir

Ankara-İstanbul yeni şosesi

İstanbul ile Ankara arasında yeni ve daha kısa bir şosenin inşası alâkadarlar arasında kararlaştırılmıştır. Bu şosenin Kocaeli yarımadasından geçecek kısmı, halen İstanbul - İzmit arasında mevcut olan şosenin güzergâhını takip edecektir. Bunun için bu büyük yola ilk teşebbüs olmak üzere İzmit vilâyeti dahilinde bulunan Samandıraya kadar kısmın inşasını İstanbul vilâyeti yapacaktır. Vilâyet, bu iş için bütçesindeki yol inşaatı tahsisatından lüzumu miktar para ayırmıştır. Bu kısmın inşası bir müteahhide ihale olunacak ve mümkün olan süratle işe başlanacaktır. Şosenin diğer kısımları da İzmitten itibaren güzergâha tesadüf eden vilâyetler tarafından yapılacaktır.

Polis mektebinde

İstanbul Polis mektebinin elli dördüncü devre mezunlarının 20/5/1941 günü saat 10,30 da Cumhuriyet abidesine merasimle gelenek koyalıkları öğrenilmiştir. Aynı gün saat 16 da mektepteki Polis şehitleri anıtında diploma ve mükâfat tevzi merasimi yapıldı ve Perapalas hâdisesinde şehit olan iki memurun isimleri de, bu merasim esnasında, abideye ilâve oluncaktır.

Ders yılı başı tesbit edildi

Ders yılı başı tabirinin hangi tarihe işaret olduğunun kat'i olarak bilinememesi bazı tereddütlere ve yanlışlıklara yol açmıştır. Maarif Vekâleti Müdürler encümeni bu mesele hakkında bir karar vermiştir. Bu karara göre, ders yılı başı tabirinin, badema talebe için derslerin başlayacağı gün, öğretmenler için derslerin başlayacağından bir hafta evveli ve başöğretmenler için de derslerin başlayacağından on beş gün evveli anlaşılmıştır.

Sanat okulları muallim imtihanları

Sanat mekteplerine muallim yetiştirmek için, Sanat mektepleri mezunlarından muallim olmak arzusunda bulunanlar arasında bir müsabaka imtihanı açılacağı öğrenilmiştir. İmtihanlar mayıs yirmi beşinde Ankara Bölge Sanat okulunda yapılacaktır. İmtihanlara gireceklerin Ankara'ya kadar olan yol masrafları Vekâlet tarafından ödenecektir.

ki, büyük kederine bütün kalbimle iştirak ediyorum.

Sintya sinirlendi: — Rica ederim, kâfi... Dedi.

— Yavruçğum, ne oldu?

Sintya babasını yukarıdan aşağıya süzdü:

— Riyakârlığa tahammülüm yok, dedi. Zavallı Bolden'e hürmetim vardı. Sağlığında kendisine yalan söylemedim. Öldükten sonra da yine hakikati söyledim. Annemle ikinci kendisini kandırmağa çalıştım, muvaffak oldum. Fakat ben ona açığa her şeyi söyledim. Kendisine parası için verdiğim da anlattım. O da razı oldu, ben de... Neticede namussuza bir anlaşma yaptık. Şimdi hiç hissetmediğim bir teessürü ne diye yalan yere göstereyim? Senin de teessür duymadığını bildikten sonra...

Lord Cetwind somurttu:

— Ne kadar fazla asabısın, evladım. Belki de böyle olman yine bizim kabahatimiz...

— Seni daha sıkı bir tarzda terbiye etmeliydik.

Sonra tavırını ve sesini değiştirdi:

— Bana bak, Sintya, dedi. Elbiseni nereden ve nasıl böyle lekeli yaptın?

Yere çömelmiş, gelin esvabının eteğini eline almış, bakıyordu. Sintya sinirlenerek sordu:

— Ne var? Ne lekeli o?

— Yağ lekisine benziyor.

Elbiseyi tekrar satmak niyetinde olduğu

Tasarruf bonoları Herkese elverişli ve kısa vadeli

Dünkü sayımızın birinci sayfasında Ankara havadisleri arasında ihraç edilecek Tasarruf Hazine bonoları hakkında kısaca malûmat vermiştik.

Ankara'dan alınan bir habere göre, Tasarruf bonoları ihraçı hakkında hükümetçe tanzim ve büyük Millet Meclisine takdim olunan kanun lâyihası Maliye ve bütçe encümenlerinden çıkmıştır.

Tasarruf bonoları küçük tasarruf sahiplerinin bir işte kullanmadıkları paralarına kârli ve emîn şartlarla bir faydalanma sahası temin etmek ve bu suretle toplanacak paraların milli müdafaanın fevkalâde masrafları hususunda istifade olunmak maksadıyla çıkarılmaktadır. Esasen bir çok memleketler bugünkü harp dolayısıyla mütemadiyen artmakta olan milli müdafaaya ihtiyaçlarını karşılamak için «Teslihat bonosu», «Millî müdafaafonosu», «Tasarruf sertifikası» ihraçı gibi mali tedbirler almışlardır.

Tıp fakültesi kız talebesi Gönüllü hastabakıcılık kurslarında hocalık yapacaklar

Tıp Fakültesi Dekanlığı, gönüllü hastabakıcı yetiştirmek üzere yeni bir teşebbüse bulunmuştur. Bu teşebbüs hakkında edindiğimiz malûmata göre Tıp Fakültesi kız talebeleri hastabakıcılar için açılacak kurslarda muallim olarak çalıştırılacaktır. Bu husus, 140 talebemizin istirakile Tıp Fakültesinde yapılan bir toplantıda kararlaştırılmıştır.

Fakülte bunun için bir program hazırlamıştır. Bu programda, esasen tıbbi bilgileri bulunan kız talebe, kısa bir müddet için hastabakıcı kurslarına devam ettirilecek, bunun için de talebe üç gruba tefrik edilecektir. Bu gruplar Cerrahpaşa ve Haseki hastanelerinde ders görecektir. Birinci grup mayısın 20'sinden yirmi dördüne, ikinci grup da mayısın yirmi altısından haziranın altısına kadar kurslarını bitireceklerdir.

Çocuk kamplarına İlk plânda 2000 çocuk alınacak

Toplanacağına dünkü sayımızda bildirdiğimiz Yardımseverler Cemiyeti şehrimiz şubesinin faal heyeti dün toplantısını ve şubenin şimdiki kadarki meselesini gözden geçirmiştir.

Evvelce de yazıldığı gibi kimselesiz ve yahut babası askere gitmiş çocuklara kamp açılacak işi de gözden geçirilmiştir. Şube, bu mesele hakkında Maarif müdür-lüğile temas halinde bulunmaktadır. Öğrendiğimize göre ilk plânda 2000 çocuk, Kızıltoprak, Erenköy, Maltepe ve Kartalda

Muamele vergisi tenzilât listesi

İptidat maddeler tenzilât listesine Vekiller Heyetince yapılan ilâveler hakkındaki karar alâkadarlara bildirilmiştir. Bu kararnameye göre, muamele vergisi kanununun 21 inci maddesi hükmü icabı olarak 30.7.940 tarihli ve 2 - 14038 sayılı kararnameler ile meriyete konulmuş olan iptidat maddeler tenzilât nisbetlerini gösteren cedvelin D durumunun sonuna 18 numara ile (nişastadan mamul kase) nin ilâvesi ve bu mamulâtta ait tenzilât nisbetinin yüzde 24, aynı cedvelin 8 durumunun sonuna 10 numara ile (mukavavadan mamul kutu) nun ilâvesi ve bu mamulâtta ait tenzilât nisbetinin yüzde 46, yine cedvelin K grubunun 24 numara ile zımpara bezinin ilâvesi, buna ait tenzilât nisbetinin de yüzde 44 olarak tayini, muvafık görülmüştür.

İngilizlere satılan üzüm ve yağlar

Geçenlerde yapılan bir anlaşma ile İngilizlere satılmış olan dört bin ton çekirdeksiz kuru üzümün pay tevziatı dahilinde alâkalı tüccarlar tarafından teslimine başlanmıştır. Evvelce yapılan diğer bir anlaşma neticesinde satılan zeytin yağlarının da alıcılara teslimi devam etmektedir.

Bunlardan maada, diğer iki İngiliz firmasının memleketimizden yine bir miktar üzüm ile külliyetli miktar da zeytin mübayaası için alâkadarlarla temasta bulundukları söylenilmektedir.

Askerlik İşleri

Fatih Askerlik Şubesinden: Her ne sebeple olursa olsun hiç askerlik yapmamış (312 - 332) dahil acemi İslâm ve gayri İslâm erat ile muhacir olarak yurda gelip te geldiği yabancı memlekette askerlik yaptığını dair vesikası olmayanlar ve yine memleketinde iş mükellefiyeti şeklinde askerlik yapanlar taltim, terbiye maksadıyla sevk tabidir. Şubede toplanma günü 22 mayıs 941 perşembe gündür. Bu gibilerin mezkûr günde behemal şubeye gelmeleri gelmeyenler hakkında kanunî takibatta bulunulacağı ilân olunur.

Ahlâk notları

İnzibat komisyonu bulunmayan bir veya iki öğretmenli okullarda «iyi» dereceden aşağı ahlâk notlarının tek öğretmenli okullarda bunun öğretmeni, iki öğretmenli okullarda da öğretmenler tarafından müştereken karar altına alınması Vekâletçe tensip edilmiş ve alâkadarlara bildirilmiştir.

GÜNDEM GÜNÜ

Hasisler arasında

Ziya Günün Üniversiteye yaptığı bir milyonluk tesis dolayısıyla «Vatan», hasislerden sayılan Celâl Muhtar ve Halil Lüti Dördüncü ile görüş-tü.

Bu münasebetle bazı hasislik fıkraları hatırlama geldi, aşağıya naklediyorum:

İskoçyalılar dünyanın en hasis adamları olarak tanınmıştır. İlk iskoçyalı bahse tutmuşlar, denize dalacaklar, evvelâ gıkan bir İngiliz lirası kaybedecek.

Bu iki iskoçyalı dalmışlar. Ve bir daha çıkmamışlar...

Sönmüş bir yanardağın ağrının bu kadar geniş bir hale nasıl geldiğini hoca talebesine sor-muş ve talebe şu cevabı ver-miş:

— Vaktile bir iskoçyalı buraya on kuruş düşürdü ve bu on kuruşu bulmak için esleyle esleyle bu gördüğünüz volkan ağrısını meydana getirdi.

Londraya gelen iskoçyalılar Trafalgar Square'daki elektrikli ilanları saatlerle seyrederek, bir sinema seyrediyormuş gibi saatlerce vakit geçirirler, sonra beş para sarfetmeden memnun gidip yatarlar.

Okuyucularımız buna benzer sayısız iskoç hikâyelerini belki bilirler. Gönderirlerse memnun oluruz.

KÖR KADI

Deri fiyatları

Son günlerde Mısır hükümeti, kar-lın sığır derisi ihracatını menetmiştir. Bunu fırsat bilen İstanbul deri tüccarlarından bazıları da haricet deri getirilemeyeceğini ileri sürerek ellerinde bulunan deri fiyatlarını yükseltmeye başlamışlardır. Memleketimize yapılan sığır derisi ithalatında Mısırın her büyük bir mev-tininde bulunmakta ise de bu hususta de-bulan diğer memleketlerden de bu memleket Amerika ve İngiltere memleketlerinden istifade imkânları mevcut bulunmaktadır. Bu imkânları göz önünde tutan hükümetimiz de buna için bir milyon liraya yakın miktarda deri, Ticaret Vekâleti de bu spekülâtörlerin oynamak istedikleri rollere mâni olacak tedbirler almış-tır.

Otomobil çarptı

Dün, Köprüden geçmekte olan şoför Nurettin'in idaresinde 2479 numaralı taksi o sırada Köprüyü katetmek isteyen Mirza zaffer Çatana çarpmıştır. zaffer ayağının yaralanmış ve tedavi altına alınmıştır. Suşlu şoför yakalanmıştır.

TAKVİM

17 MAYIS 941		
CUMARTESİ		
AY: 5 - GÜN: 187 - Hızır: 12		
RUMİ: 1357 - MAYIS: 12		
HİCRİ: 1360 - Rebülâhür: 20		
VAKİT	ZEVALİ	EZANİ
GÜNEŞ:	5.41	9.20
ÖĞLE:	13.10	4.40
İKİNDİ:	17.07	8.46
AKŞAM:	20.21	12.00
YATSI:	22.12	1.51
İMSAK:	3.36	7.13

Yerli Eminönü As. Şubesinden:

1 - 312 (dahlil), 332 (dahlil) do-ğumlu acemi (sağlam ve sakat) ih-tiyat eratı sevk edilecektir.

2 - Toplanma günü 22 mayıs 941 perşembe gündür.

3 - İşbu ilân davetiye makamın-da olup vaktinde gelmeyenler askerlik kanununun 90 mcr maddesi mu-cibince cezalandırılacaktır.

sesi yatağın üzerinde duruyordu. Yağ lekesi çok belli idi, Kahve fincanındaki kahvenin bir kısmını bu lekeden üzerine döktü. Bu suretle yağ lekeli kayboldu. Yerine bu yağ ve koyu bir kahve lekeli hasıl oldu. Bu noktadan sonra şapkasını giydi. Ve ota-dan çıktı. Aşağıda babasına tekrar rastgele di.

Lord sordu:

— Nereye gidiyorsun?

— Mağazaya kadar gideceğim, bakalım beni tekrar hizmete alırlar mı?

Lord bu cevaba fena halde kızdı. Fakat cevap vermesine meydan kalmadan Sintya çıkıp gitti.

Sokakta ilk rastgelediği şoföre şu adresi vererek otomobile bindi:

— 52 Maiden sokağı. Pıkkadilly meydanının sol köşesi...

Biraz sonra taksi otomobil bir binanın önünde durdu. Bu bir kunduracı dükkanı idi. Birinci katta bir levha vardı. Bu levhada «Mavist - Terzi» diye yazılıydı. Mavist ad o kadar iyi seçilmişti ki bunu İngilizler Fransız, Fransızlar da Amerikalı sanırdılar. As-sız, İngilizler de Amerikalı ecebiller ve len İngilizdi. Fakat müşterileri ecebiller de taşrahlardı. Levhanın yanında güzel çiçek sakslar ile süslü büyük bir balkon vardı. Mavist terzihane tenha idi. Sintya, Maiden sokağına bakan bir odaya girdi. Yazı masasının başında bir adam oturuyordu. Sintya'yı görünce yerinden fırladı. Kız, hemen so-ze başladı.

(Arkası var)

YEŞİL GÜL

Yazan: Roy Wikers

— 12 — Çeviren: Rezzan A. E. Yalman

İçin bu leke hiç de hoşuna gitmemişti. Böyle birkaç saat giyilmiş bir gelin elbisesi on İngiliz lirası ederdii. O kadar züğürttü ki bu on lira pek işine yarıyacaktı.

— Yağ lekeli mi? Bu mümkün değil...

Lord eteğinin ucundaki kocaman yağ lekeli göstererek:

— İşte, dedi. Ne yazık temizleyiciye de verilmez ki... Beyaz elbise berbat olur. Sen kendin temizle, daha iyi yaparsın.

— Baba... Ne yazık ki tüccar değilsin, mükemmel bir iş adamı olurdu.

Sonra zili çalarak usşığı çağırdı:

— Odama bir fincan kahve götürünüz. He-men çabuk istiyorum.

Babasını yalnız bırakarak çıktı gitti. Lord mahzun mahzun kızının arkasından baktı. Bu hüznün kızının fazla arsi düşüncelerinden mi, yoksa elbisenin lekelerinden mi ileri geliyordu, bunu Allah bilirdi. Bu Lord, seçiy-siz ve ahlâksız bir zavallı idi. En eski ve kıtılı an'anelere bağlı olan İngiltere ası-lâdelerinden biriydi. Cihan harbi bu gibileri biraz asrileştirmişti. Fakat Lord Cetwind ci-

han harbinde de geri hizmetlerde bulunmuş ve asıl harbin tesiri altında kalmamıştı. As-kerliğin ne demek olduğunu bilmeden, ög-renmeden tekaüt olmuştı. Para kıymeti bil-memesi ve müsrifliği yüzünden bütün irat ve akarını yemiş bitirmişti. Eğer utanma-sa ticarete atılacaktı, fakat bunu yapabile-cek istidatından da mahrumdu. Kendi ken-dine düşündü:

— Demek Sintya, Bolden'i sevmiyordu, parasını seviyordu. Parasına sahip de oldu. Fakat asıl mesele şudur: Bizlere bundan bir hisse var mı? Yoksa annesini beni atlata-cak mı?

Sonra hiç de asaletine uymıyan bir sırıt-ma ile:

— Buna cesaret edemez, dedi.

Sintya'nın hususi oda hizmetçisi yoktu. Kendi başına her işi görürdü. Zannettir-mek istedikleri gibi zengin olmadıkları için ev içinde birçok gizli mahrumiyet çekerler-di.

Uşak kahveyi getirince Sintya hemen fin-canı elinden aldı. Çıkarmış olduğu gelin elbi-

Harp Vaziyeti

YAZAN:
İhsan BORAN
(Emekli Kurmay Subay)

Akdeniz hâkimiyeti için harp

Bu harbe tepeden bakınca, vaziyeti üç geniş bölgeye bölebiliriz: Uzakşark, Akdeniz, Atlantik.

— Uzakşarkta Japonya'ya karşı dört müttefikin müşterek harp hazırlığı. Bu dört müttefik İngiltere, Amerika, Avustralya ve Holanda Hindistan'dır. İngiltere Singapur'a müttefik asker çıkarıyor, Amerika bir taraftan kuraya hava kuvvetleri gönderiyor, diğer taraftan Filipin adalarını müdahaleye hazırlıyor. Bu müşterek müdahale dört müttefikin elinde bulunan (Manilla - Singapur - Portdarwis - Borneo) istinat noktalarına dayanmaktadır.

2 — Akdeniz hâkimiyeti için karada, havada ve denizde harp. Malta'ya inmek için Almanya ve İtalya bir istikamet bulmağa muhtaç değildir. Fakat hava kuvvetlerinin hücum ve bombardımanları bu deniz kalesini zaptı kâfi gelmemektedir. Malta'yı zaptetmedikçe, yani deniz muvazafasını temin etmedikçe Libya'da açılan iki Afrika zafere İtalya ve Almanya için sevküleseyi bir netice vermemiştir. Mısra ve Süveyş yürüdüğü için İtalya ve Almanya yeni bir istikamet daha aramaktadırlar. Zira, Mora - Rodos hatının cenubunda asıl Akdeniz denizi başlıyor; Sicilya - Trabzgar arasında müşkülata uğrayan Almanya ve İtalya Mora - Rodos hattında yine deniz belasıyla karşılaşmıştır. Cenuba doğru inile su var, şarka doğru ilerlene yine su var. Bu su mülklerinin genişliği 600 - 700 kilometredir. Cenup istikametine Girit ve şark istikametine Kibris ayrıca birer mâni teşkil etmektedir. Almanlar Rodos'tan şark istikametine daha müsait görüyorlar; fakat bu istikamete, evvelce yazdığım veçe, Almanlar yalnız hava kuvvetleriyle bir iş görmeye teşebbüs edebilirler. Fakat bu şekilde bir teşebbüs Suriye'ye yerleşmek, Filistin üzerinden Mısra inmek veya İraka girmek için kâfi olmeyeceği muhakkaktır. Libya'da olduğu gibi bu bölgede işi kâim şartlarına göre yetişkin, silahları ona göre üretilmiş hususi bir orduya ihtiyacı vardır ki Almanlar buna yâni malik değildirler.

Fakat her ihtimale karşı İngiltere Filistin ve Irak bölgelerine kuvvet göndermeğe devam etmektedir; İngilterenin ilk hamlede İraka süratle hâkim olmasını, hattâ hazırlıksız yakalamak için Suriye'ye bile işal etmesini evvelki yazılarımızda beri sürmüştüm. Almanların bu bölgede başlayan ve genişlemesi muhtemel olan hava faaliyetleri karşısında İngilizlerin daha fazla müdahalede kalmaları şüphesiz doğru oluyacaktır.

Cebelitarık bölgesine gelince Almanya buraya varmak için sevküleseyi istikametler bulmuş, fakat daha müşkülatsız inmek için çareler bulmakla epeyce vakti geçirmiştir. Bu bölgede iki istikamet vardır: Brisi Fransa - İspanya yani İberya adası, diğeri Şimali Afrika'da Fransız ve İspanyol Faslarıdır.

Geçtiğimiz İngilizlerin elinde bulunduğu için Akdeniz hâkimiyeti henüz İngilterenindir. Yani Akdenizde hâkimiyet teminine Almanlar muhtemel olan hava faaliyetleri karşısında İngilizlerin daha fazla müdahalede kalmaları şüphesiz doğru oluyacaktır. Cebelitarık bölgesine gelince Almanya buraya varmak için sevküleseyi istikametler bulmuş, fakat daha müşkülatsız inmek için çareler bulmakla epeyce vakti geçirmiştir. Bu bölgede iki istikamet vardır: Brisi Fransa - İspanya yani İberya adası, diğeri Şimali Afrika'da Fransız ve İspanyol Faslarıdır.

Meğer bir yarış kazanmışız

Beş arkadaşın ittifakla verdikleri karar:

En bol okunacak yazı, (Vatan)dadır

Ankara'dan şu mektubu aldık: Beş arkadaş. Sık sık buluşur, görüşürüz. Her birimiz ayrı birer gazetenin tirajıyız. Her birimiz kendi gazetemizi diğerlerine beğendirmek için bir misyoner gayretle çalışır, dururuz, güya gazetenin sahibi kendimiz imişiz gibi... «Şu gazete iyi», «filan gazete daha iyi» davası aramızdan hiç eksik olmaz.

Geçen pazar sabahı bizim evde buluştuk. Her birimizde ayrı birer gazete vardı. Yapacak işimiz de yoktu. Ben şu teklifte bulundum: — Her birimiz sırasıyla beş gazeteyi gözden geçirerek hangisinde en çok okunacak şey olduğunu karar verelim. Herkes, beş gazete'yi tamamlayınca reyini ayrı ayrı bir araya getirdik. Okunacak yazıların bolluğu, tenevvüü ve kalitesi itibarıyla her birimizin (Vatan) ı tercih ettiğimiz anlaşıldı. Bahçede oturuyorduk. İçeriden (Vatan) ın son bir haftalık nüshalarını getirdim. Onları da gözden geçirdiler.

Ahmet Eminin yazılarındaki dürüst fikirler ve berrak ifade, Yakup Kadri ve Reşat Nuri'nin devamlı yazıları, İhsan Boran'ın askerî sütunu, Cemal Bardakçı'nın (Anadoluda Vatan) başlıklı seyahat yazıları, diğer münevver yazıları, hikâyeler, fıkralar beğenildi. Herkes şu kanaat kökleşti ki vaktini istifade ile ve eğlenerek bir surette geçirmek isteyen bir kari, (Vatan) ın bir nüshasında diğer herhangi bir gazetedeki fazla okuyacak şey ve hoş vakit geçirmek imkânı bulabilir.

Beşimizin biri (Vatan) ın çıktığını farkında biri değildi, bir ikincimisi ilk zamanlarda almış hoşlanmıyıp bırakmıştı. İkisi başka gazetelerin tirajıyısı olduğu için alâka göstermemişlerdi. Ben de ilk sayıdan başlayarak okuduğumu, ilk zamanları beklemediğim gazete'yi bulamadığımı, fakat gazetenin gitgide iyileşerek normal seklini aldığını ve iyilik hareketinin arkası kesilmediğini anlattım. Bu sayede de size dört kari kazandırmış oldum.

Türlü türlü aksilikler ve noksanlar içinde başlayan bir gazete'yi gitgide düzelterek gazeteciliğini gösterdiniz, fakat gazetenizi tanıtmakta ve satmakta aynı muvaffakiyeti göstermediniz. An kara gibi yerde (Vatan) ın çıktığını farkında olmayanlar var. Başmuharririnizin diğer bir gazetedeki çalıştığı zannedenlere de burada ve Anadolu'daki seyahatlerimde sık sık tesadüf ettim. Gazetenizde ortak değildim, amma kendimi (Vatan) ın ailesinin bir ferdi sayıyorum. Gazetenizi tanıtmak ve yaymak meşalesinde

daha çok gayret göstermenizi beklerim.

M. S. R.

[Gösterdiğiniz alâka ile bizi çok memnun ettiniz. Teşekkür ederiz. Gazetemizi yaymak hususunda şimdiye kadar kâfi derecede gayret göstermememizin sebebi basittir. Sizin de işaret ettiğiniz gibi, (Vatan) aksilikler ve noksanlar arasında başladı. Umumiyyetle yeni bir gazetenin normal seklini alması ve yazı, tertip ve baskı heyetinin takimi halinde ahenkle çalışır bir hale gelmesi zaman meselesidir. Gazetenin yazılarını, tertibini, baskısını, kâğıdını kendimiz beğenmezken, satış ve yayım işine kanaatle sarılmak güçtür. Sonra karışımızda esashi bir engel vardı ki o da gazete'yi ilk zamanlarda almayan ve beğenmeyip de bırakan karilerin çokluğu idi. Bunlara gazete hakkında iyi bir kanaat vermek güçtü, «çünkü aldım, beğenmedim, bıraktım» diyorlardı. Şimdi biz bu gibi yanlış düşünceleri tashihe ve gazetemizi tanıtmaya ve yaymaya gayret edeceğiz. Sizin gibi gazete'yi beğenen ve benimseyen okuyucularımız, dan ricamız, sizin yaptığınızı yapmamız ve gazete hakkında kanaatlerini tanıdıklarına ve dostlarına bildirmektir.]

Tan refikimizin muharrirleri beraet ettiler

İnhisarlar idaresi tarafından «Tan» refikimizin muharrirlerinden Naci Sadullah ve Nesriyat müdürü Emin Uzman aleyhine açılan dava dün ikinci asiye ceza mahkemesinde neticelenmiştir. Bu davanın mevzuu İnhisarlar idaresinin, hamiyetli tüccarlarımız tarafından kahraman askerlerimize hediye edilen tüütünün sigara haline tahvil için istenilen paraya itiraz yolu yazılan bir yazı idi.

Tamamen vatani ve hamasi bir endişe ile yazılmış olan bu yazıyı İnhisarlar idaresi hakaret teklâki etmiş ve dava açmıştı. Bu dava dün Naci Sadullah ve Emin Uzmanın beraetleriyle neticelenmiştir.

Matbuat Umum Müdür Muavinliği

Matbuat Umum Müdürlüğü muavinliğine İktisat Vekâleti müfettişlerinden Bay İzzettin Tuğrul tayin olmuştur.

Mülkiye mektebinin yetistirdiği güzide münevverlerimizden olan İzzettin Tuğrul bir müddet Gümlüçine, Odesa konsolosluğlarında bulunduğundan sonra İktisat Vekâleti Kömür havzası müdürlüğünde ve bilâhare de İktisat müfettişliğinde bulunmuştur. Her iki Vekâletteki mesaisinde temayüz eden sayın muavine muvaffakiyetler dileriz.

Anadoluda "VATAN,"

Amuk çeltikçileri

Dört gözle mütehassıs ve izin bekliyorlar

Sıcaktan ve sıvrisinekten kaçıyor muş gibi İskenderun'dan dışarı fırlayan otomobillerimiz, asfalt yollarında ve bu yolun iki tarafına dizilmiş çınar ağaçları arasında hızla koşuyor. Dördüncü kilometrede Amanos dağlarına tırmanmaya başladı. Sağ ve soldaki ormanlardan, kırlardan, bayırlardan, çamların, türlü çiçeklerin nefis kokularını toplayıp getiren hafif, serin bir esinti ciğerlerimizi dolduruyor. Belen boğazında Amanosların bu meşhur geçidine giriyoruz. Otomobil var kuvvetiyle ileriye atılırken ben de hafızamın, hayalimin olanca kudretiyle ve bir şimşek süratıyla geriye, üç, dört bin yıl geriye gidiyorum: Asur, İran, İskender, Roma, Bizans, Arap ordularının, haçlı sürülerinin, Kılıç Arslanların kahraman alaylarının. Yavuzların, Kanuninin yenilmez fırkalarının ve nihayet 1832 de Mısırlı İbrahim Paşa kuvvetlerinin bu boğazdan geçişlerini gördü gibi oluyorum. Bütün o tacidler ve fatihlerin, serdarların dev gibi atlar üzerinde azametli hayalleri gözümün önüne geliyor. Bir o eski zamanları, bir de dünyanın bugünkü halini düşünüyorum. Ve kendi kendime söylüyorum: Dört bin sene de bir arpa boyu kadar olsun yol almamak mı yarıbılır...

On yedinci kilometrede Boğazın en yüksek noktasındayız. Aşağıda seyri ne doymu olmuştun çok lâtif bir manzara: Yer yer yüksek dağlar, alçak tepelerle çevrilmiş Amuk ovası, Antakya gölü, daha uzaklarda, ovanın şark kenarında (İsus) da anasını, karısını, çocuğunu İskenderin eline bırakarak arkasına baktıktan dolu dizgin kaçan (Dara) nın biraz soluk almak için durup dinlendiği tepe. Bu bakımda bir kalıp hulyalara dalmaya imkân yok. Otomobil baş aşağı inmekte ve dönmeleri bir yılan gibi dolanmakta devam ediyor.

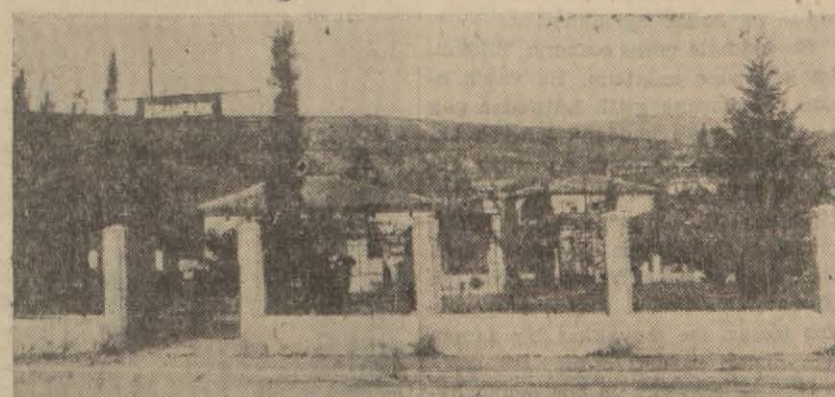
Otuzyedinci kilometrede Kırkhan'a geldik. Üç bin nüfuslu başlı başlı güzel bir kasaba. Elektrikle aydınlatılıyor, cereyan İskenderundan geliyor. Suyu iyi ve temiz. Demir buralardan akıyor. Sekiz on seneberi portakal ve limon ağaçları da yetiştiler. İki seneberi çeltik de ekiliyor. Gecen iyi belki bin dekar ekildiğini söylediler. Bir dekar on kilo ekildiğine ve ortalama olarak biri altı altıya göre (15) milyon kilo çeltik elde edilmiş demektir. Fakat anlatıklarına bakılırsa Eylül sonlarına doğru yağmurlar başlamış ve haslatın mehim bir kısmının çürümeye sebep olmuştur. Bu sene vaktinde müssade edilirse (28) bin dekar ekilecektir.

Kırkhandan çıkarak Reyhaniye yolunu tuttuk. (Muratpaşa) köprüsüne ulaşmak üzere iken otomobil arıza yaptı. Lâstik tamir edilmeyeceğine karar indim, köprüyü geçeyim, dedim. Köprü üstünde gezinirken biraz ileride değneğime dayanmış, gözleri ufka dikmiş, dalgın düşünen yetmiş yaşlarında bir ihtiyar gözümle ilaştı. Yanına yaklaştım ve seslendim:

— Baba, böyle derin derin ne düşünüyorsun.

Uykudan uyanır gibi birden silkindi bana döndü. Fersiz gözlerinde bir ümit ışığı belirmediğini farkettim. Sorgumu işitmemiş gibi göründü. O bana sordu:

— Evlat, buraya çeltik mütehassısı mı memuru mu ne ise birisi gelecek diyorlardı. Sen o olmuştun?

Kırkhan parkının görünüşü

Yazan: Cemal Bardakçı

Eski Konya Valisi

Amukta yerli kadın kıyafeti

— Hayır baba benim böyle bir va zifem ve sanatım yok. Yalçuyum Reyhaniye'ye gidiyorum.

— Ben ise şey o adam sanmıştım da sevinmişim. Kaç gündür bu memuru hacr bekler gibi bekliyoruz. Nedense bir türlü gelemiyor.

— Bu memur gelip ne yapacak. Onu neden bu kadar sabırsızlıkla bekliyorsunuz?

— O gelecek, tarlalarımızı göreceğiz, rapor yazacak. Bu rapor vilâyete oradan Ankara'ya gidecek oradan da izin gelecek. Biz de ondan sonra çeltik ekacağız. Piring satıp devlete vergimizi, şuna buna borcumuzu ödeyeceğiz. Elimizde bir şey kalırsa onunla da çocuk çocuk besleyeceğiz.

— Merak etme baba, mütehassıs buğünlerde gelir elbet.

— Gelir efendim ama, iş isten geçtikten sonra gelirse neye yarar. Çeltik dediğin mayısın birinden yirmisine kadar ekilir. Bundan sonraya kalırsa geç yetişir. Son bahar yağmurları başlar. Mahsulü mahveder. Biz de ağzımızı poyraza açarız İste beni düşündürdün bunlar. Dahası var. Haydi diyelim ki memur geldi, geliyor. Ya izin vermezlerse. İşte o zaman işimiz kök.

— Gecen iyi izin verilmiş ya. Her halde bu sene de verilir.

— Öyle ama sürülmemiş tarlalara çeltik ekilemez. Hem çok mahsul vermezmiş. Hem de sıvrisinek tohumlarının üremesine sebep olmuştur. Bizim tarlalar da sürülmemiştir.

— Neden? — Eylülün yarısından sonra yağ murlar başladı. Marta kadar arda arası kesilmedi. Bu yüzden tarlalarımızı sürüp hazırlamaya hattâ buğday ve arpalarımızı bile ekmeğe fırsat bulamadık. Bazılarımız ne olursa olsun dediler yağ toprağa tohum attılar. Çamurda tohum biter mi hiç bitmedi, çürüyüp gitti işte. Şimdi bütün ümidimiz çeltik ekiminde buna da sürülmemiş sürülmemiş meselesi bahane edilerek müssade olunmazsa hapı yuttuk demektir.

— Yağmurlar kesilince toprağı aiktarmalıydınız.

— Bu mümkün olmadı. Gerçi yağ murlar şubat sonunda zımk diye durdu. Fakat hemen şiddetli sıcaklar başladı toprak taş kesildi. Bizim iki parmak enliğindeki kara sabanlarla sürülebilse sür bakalım.

— Sürme makineleriniz yok mu?

— Ne gezer Hacı Ahmette kav, çakmak, bizim gibi üç beş dönmüş tarla sahiplerinden geçtim, o makineler binlerce dönüm toprağı bulunan ağarlarda bile yok. Çünkü onlar da borçlu. Alamyorlar. Fransızlar Amuk çiftçilerinde hal mi braktılar ki. Hem a efendim, biz çiftçiyiz biliriz. Tarla güzün sürülür, hazırlanır. Kişin yağmur sulamı iger, havalanır, kuvvetlenir. Bahara doğru da ekilirse iyi mahsul alınır. Tarlayı şimdi hemen sürüp ekmekten büyük bir fayda çıkmaz. Şu halde bu sene ye mahsul olmak üzere sürmeden ek memize müssade edilse ne olur. Bire eli yerine bire yirmi almırız. Temelli aç kalmaktan iyi ya! Sıvrisinek çoğalacakmış. Zaten aç değil ki. Bak her taraf bataklık. Hiç çeltik ekilemeye bile on beş gün sonra bu yoldan zor geçilir. Sinekler insanın vücudunda kan birkmaz. Efendim sit manın çaresi var. Sulfata yutarız. Ya bu sene hiç bir mahsul kaldırmazsak ne yaparız. Karnımızı ne ile doyururuz. Bu kış durmadan yağmur yağdı, tarlalarımızı hazırlamaya meydan vermediyse kabahat biz de mi?

— Şimdi hiç tarlalarımızı sürebilen yok mu?

— Yerli halktan yok. Yalnız Marraştan, Ceyhandan zengin çeltikçiler geliyor ağarlardan toprak kırılıyorlar. Kuvvetli makineler getirmeye başladılar. Onlar sürecektir, ekecekler. Biz de ellerimizi boğrumuza koyup onları karşın seyredeceğiz. Son ra da hükümetten tohum ve yiyecek isteyeceğiz tabii!

Şöhr lâtigin tamir edildiğini haber verdi. Adımın (Hüseyin Bağrıyanık) olduğunu söyleyen ihtiyar veda etti. Ben otomobile binerken o, olduğu yerden bağıryordu:

— Şu beklediğimiz memura rastlarsanız, Allah aşkına söyleyin çabuk gelsin.

SIYASÎ İCMAL

Dama atılan pabuçlar

Yazan: M. H. ZAL

Almanlarla Vişi arasında anlaşmanın bir neticesi de İtalyan pabuçlarının bütünü dama atılması olacaktır.

Öyle görülüyor ki İtalyanın tecellisi, geçen harbin sonunda oynadığı rolü aynen bu defa da tekrar etmektedir. Geçen harpte İtalya'ya pek çok şeyler vadedilmişti. Bedellerini ödemek zamanı gelince kimse keseye davranmak istemedi. Tirol ve Trieste hariç olmak üzere İtalyanın eline çok bir şey geçmedi. İtalya da gücündi. Resmen «müttefik devletlerden biri» sıfatını muhafaza ettiği halde el altından müttefiklerinin aleyhine döndü. Mütareke zamanında bu gidişin bir çok eser ve neticelerini biz de yakından gördük.

İtalyanlar bu defa da Almanlardan üvey evlât muamelesi görüyorlar. İtalya resmen muhiyven müsavı haklı bir uzvudur, fakat hakikatte tahtından çoktan indirilmiştir. Beklediği menfaatleri elde etmek için nereye uzansa karşısında bir duvar buluyor. Berlinin Vişi ile anlaşması, İtalyanın Nis, Korsika ve Tunusa ait emellerinin suya düşmesi demektir. Almanyanın muzafer olacağı bir an için farzedilirse Akdeniz İtalyan denizi değil, Alman denizi olacak, Triestede, Dalmasyada, Şimali Afrika'da, Balkanlarda Almanlar hâkim bir hale geleceklerdir. Eski Romalı ve Sezar'ın mirasçısı ait parlak iddialar hep suya düşecekler.

B. Mussolini için şahsan da vaziyet pek ağır ve naziktir. Almanlara karşı izzetinesini iddi. Almanlara vazgeçerse yerinde kalabilecek, fakat varlığını ve nüfuzunun bütün esaslarını elden kaçırarak. Kafa tutmağa ve Almanları rahatsız etmeğe devam ederse Almanlar, İtalyada çıkacağından bahsedilen isyanı bizzat tertip ederek orada kendi emellerine uygun bir değişiklik yapabilirler ve bu sayede İtalyanın bütün membarları üstünde tek kumanda prensipini tatbik ederler.

İtalya için üçüncü bir yol, ayrı bir sulhtur. Fakat bunun da mahzurları, engelleri eksik değildir.

Herhalde şurası muhakkaktır ki İtalya, hevesli ve gevrekli bir askeri müttefik halinden çoktan çıkmıştır. İtalyan hanedanı, İtalyan halkının mühim bir kısmı, katolik kilisesi açtıkça açığa harbe ve rejime düşman bir hale gelmiştir. Bizzat rejim için de hadiselerin gidişini kendi emellerine uydurmak yolları kapanmıştır.

Bu saniye İtalya, bir sene evvelki bitarâf vaziyetine dönmek için neler feda etmeğe hazır değildir!

Bir yaralama

Yenişehirde sakin Tahsin oğlu Akif oynarken Serkis oğlu Şirinyanla kavga etmişler, Akif sustalı çakısını çıkararak Şirinyanı yaralamış ve kaçırmıştır.

Yaralı çocuk tedavi altına alınmış ve suçu Akif takip edilerek evvelki gece yakalanmıştır.

Fabrikada bir kaza

Yedikule, Kazlıçeşmede Karamanoğlu İdrifol pamuk fabrikasında bir kaza olmuş ve Münevver adında bir işçi kız ağır surette başından yaralanmıştır.

Münevver makinede çalışırken büyük kayış birdenbire kopduğundan bütün hızla genç kızın başına vurmuş ve o sırada pek yakında olan Münevver ağır surette yaralar almıştır.

Münevver Balıklı hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Sarhoş kavgası

Evvelki gün, iki sarhoş bir meyhanede rakı içenlerken kavga etmişler ve bunlardan biri ölümlü rakı şişesini kapına karşıandakinin kafasına vurmıştır.

Hâdis e şöyle olmuştur: Pangaltıda Ergenekon caddesinde 58 numaralı meyhanede içki için İsmail balıkçı Arap Veyse kar, gıllık rakı içenlerken birbirlerine lâf atmışlar ve bu sırada ağır kavgası büyüdüğünden ve rakı da her ikisinin başına vurduğundan kavga aşılmış ve İsmail, ölümlü şişeyi kapına Veyse lin başına vurmıştır. Veyse yaralanmış olduğundan tedavi altına alınmış, suçu İsmail yakalanmıştır.

EDEBİ ROMAN

TEFRİKA No. 47

Yazan: Muazzez Tahsin BERKAND

kam alacak.

— Her halde sizin vasıtanızla değil!

— Bir gün sen de seveceksin, sen de istirap çekeceksin.

Kezbanın tahammülü son hadde gelmişti. Ya mağlûp olmak, kendisini onun kolları arasına bırakmak, yahut da bu müşkül vaziyetten kurtulmanın çaresini bulmak lâzım dı. Ateşten kaçmak için denize atılan bir adam ümitsizliğine son koynu oynadı:

— Sevmediğini size kim söyledi?

Genç doktorun gözlerinde bir şimşek çaktı. Aynı saniyede yanıldığını anladı, yüzünün adaleleri gerildi, burun delikleri heyecanla açıldı.

— Kimi seviyorsun?

—

— Benden nefret ediyorsun. Ben senin nazarımda dünyanın en fena ve şayanı nefret adamıyım. Bunu anlıyorum. Fakat kimi seviyorsun? Söyle Kezban.

— Ellerimi acıtırıyorsun Ferit Bey.

— Söyle... Faruğu, o zülpe ressamı değil mi? Biraz evvel onun kolları arasında dans ettiğini gördüm kalbimin üstünü kuzgun bir demirle yaktı.

— Bırakınız diyorum.

dınları teshir etmekten başka bir düşünce olmadığını zannediyorsun. Bunu Modaya gittiğimiz gün açıkça söylemişim. O gün beni ne kadar müteessir etmişin Kezban!

Senin beni ciddi bir erkek gibi görmediğini düşünmek beni çok hırpalıyor, beni kendi nazarımda çok küçük düşürüyor.

— İtiraf ediniz ki, bu hileri uyandırmak için elinizden geleni yaptınız.

— Belki hakkın var. Fakat bugün bütün o mazi ölmüştür. Kalbimde yalnız senin aşkın için yer vardır. Bu duygum çok derin ve samimidir.

— Susunuz Ferit Bey. Vivette nisanlandığınız gece böyle sözler söylemeğe nasıl cesaret ediyorsunuz?

— Nisan nikâh değildir. Sen istersen sözümü geri al, hayatımı senin önüne koyam. Bunun tasavvuru bile ne büyük bir sadet! Söyle Kezban, bunu istiyor musun?

Genç kızın kalbi yerinden fırlıyacak kadar müthiş bir gümbürtü ile çarpı. Bir an gözlerini kapadı, bu büyük saadeti tahayyül etti. Aynı dakikada Ali Beyin yüzünü gördü. Ona «nankör!» Diyordu. Vivetti gördü: «Algı!» Diye bağıryordu.

— Sizinle evlenmek için sizi sevmekliğim lâzımdır Ferit Bey. Halbuki tekrar ediyorum: Ben sizi sevmiyorum.

Feridin yumrukları sıkıldı, bakışları sert, leşti, göğsü sık nefesleri altında kabarıp indirdi.

— Sen de benim gibi mağrur bir insanın, sen de hilelerini tahvil etmekten korkuyorsun. Dikkat et, bir gün aşk senden de iati-

— Bahçede miydiniz Kezban Hanım? Üşü

HİKÂYE

LÂTİFE...

Yazan: Fuad Samih

Arkadaşlarımızın içinde lâtifeden hiç hoşlanmayan, eğlenmek için içimden derhal aramızdan savuşan Mükerrim bu hali vakit vakit nazartımızı çektiği için, bir gün kendisine sebebini sormuş ve sonra bunun, bir vakaya müstenit olduğunu hissedince anlatmasını rica etmiştir.

Mükerrim, ricamıza dayanamıyarak anlatmaya başladı:

— Tahsilimi ikmal için tahsilimi geldiğim zaman Halam Zahide de benimle beraber gelmişti. Oturacağım pansiyonu bizzat görmek istiyordu. Her halde münasebetsiz bir yere düşeceğime hükmedildiği için bu hususta son derece müteyakkız hareket etmiye karar vermişti. Tasarılarda hep böyledir. İstanbul'da; her pansiyonda eğlence bulunduğuna hükmederler.

Halam odadan ziyade pansiyonun sahibini görmek arzusunda idi. Evdekinin halini ve tavrını bu kadından anlamak mümkün olacağını zann ediyordu.

İstanbulda üç gün mütemadiyen münasip bir pansiyon bulmaya çalıştık. Tabii Beyoğlunda. Zira o tarihte İstanbul cihetinde talebe pansiyonları yoktu. Halam, hangi pansiyona gitsen bir kusur buluyor, pansiyon sahibinin hal ve tavrını beğenmiyor, çunu bunu bahane ederek bir başkasını aramaya karar veriyordu. Bili mübalağa diyebilirim ki yirmiden fazla pansiyona girdik, çıktık. Hiç birini beğenmemişti.

Nihayet, madam «Roza» namında orta yaşlı bir kadının pansiyonunda, üçüncü katta bir odayı beğendim. Doğrusu ben de memnundum. Pek sevimli bir oda idi.

Madam Rozanın hali de pek hoştu. İnsana, ilk görüşte emniyet ve itimat hissi veriyordu. Kendisi dul olduğu gibi evlâdı da yoktu. Halam onunla uzun uzadıya görüştü. Odasına, mutlakada Roza'ya bakacak yatağı o düzletecek, her sabah bana bir sütlü kahve getirecek ve ica-bında bana her türlü muavenette buluncaktı.

Halam ertesi sabah gitti. Ben İstanbulda böyle sevinli bir odada ikametinden ve Madam Roza gibi bir ev sahibine nailiyetinden dolayı çok memnundum.

Hakikaten Madam Roza bulunmaz bir kadındı. Hamarat, çalışkan, dikdikli, titiz, son derece fedakâr, güler yüzlü, sevimli bir kadındı.

Odama, yatağım daima temiz duruyor, çamaşırlarımı kendi eminden ziyade itina ediliyor, her sabah sütlü kahve - gayet iyi hazırlanmış ve sıcak - getiriliyordu. Kendisinden şüphe etmeğe değil, bunu hatırlama getirmeye bile sebep görmüyordum. Hatta kabalık olmamak için odamda hiç bir şeyi kilitli tutmuyordum. Paravla, duvarlar, şöminenin üzerindeki aynaların, yemişler bile meydana duruyordu. Bunlara el sürdüğünü bir kerecik bile hissetmedim. Dedim ya Madam Rozanın doğrusu son derece memnundum. Bu kadar iyisi binde bir bulunmaz. Benim dediğim, hiç bir kiracının ınginesine bile el sürmediğine - i - cap etse - yemin edebilirdim. Bu esnada şiddetli ve asabi bir baş ağrısıma duçar olduğum için her sabahki gibi saçlarımı bir nevi tuvalet suyu ile yıkıyamadığım gibi dişlerimi mu-sus bir tozla temizleyemez olmuştum.

Halbuki dostlarımdan bulunan bir ezacıdan birkaç gün evvel, saçları dökmeyecek bir tuvalet suyu ile bir kutu diş tozu almış, masanın üzerine koymuştum. Bunların ikisi de pek pahalı şeylerdi.

Rahatsızlık geçtikten sonra bunları kullanmaya başlayacağım zaman şisedeki su ile kutudaki tozun yarısından ziyadesinin eksildiğini görünce hayretler içinde kaldım. Birden-bire fevkalâde canım sıkıldı. Parası bir şey değil. Bunların yerine bir başkasını almak mümkündür. Fakat a-

sil canımı sıkın şey emniyeti süstülmü.

Madam Roza acaba şimdiye kadar beni aldatmış mıydı? Kendisine bu derece itimat gösterilecek bir kadın değil miydi? İşte bunu düşününce hiddetlendim. Aldanmak bir budalalık olmuyor muydu? Kim bilir benimle ne kadar eğlenmişti?...

Bu hiddetle çıkıp ezacıyı buldum. İşi kendisine anlattım. Bu vak'a onun pek hoşuna gitti. Lâtifeden çok zevk alan bu arkadaşım gülererek Madam Rozaya bir oyun oynamak çaresini düşündü. Bir saat sonra bana, tıpkı evvelki bir şişe gibi bir şişe içinde bir su ile bir kutu toz verdi. Bu su gayet güzel bir saç boyası idi. Kuzguni bir renk hasil ediyordu. Diş tozları ise muvakkat bir zaman için dişleri sarartıyordu.

Bu pek zararsız ve hoş oyunu oynamakta hiç bir beis görmedim. Madamın ne kadar canı sıkılacağını düşünerek kahkahalarla güliyorum.

Ertesi sabah Madam Roza bana sütlü kahveni getirmek için odama girince saçlarının cidden güzelleştğini, dişlerinin bir sıra inci gibi beyazlandığını gördüm. Buna, odamdan aşırıdır su ile toz sebep olmuştu.

Bir gün sonra bu lâtif lepiska saçların siyahıya boyanacağını ve dişlerin de sararacağını düşünerek içimden güliyorum. Emniyeti süstülmü lin cezasını - muvakkaten olsun - çekecek ve şaşıracağı ya...

O sabah, Madam Rozanın saf tavırlarından sıkılıyordum. Beni bu masum tavrile aldatmış düşünerek bir an evvel kendisine oynayacağım oyunun tesirini görmek istiyordum.

Su ile tozu masanın üzerine bırakarak çıktım. Akşam avdetimde her ikisinin de eksildiğini görünce sevin-dim. Oh! İşte yine aşırımı ve şüphesiz kullanmıştı.

Ertesi sabahı iple çekiyordum. Bakalım, Madam Roza bana ne suratla sütlü kahve getirecekti. Fakat, ertesi sabah odama gelmedi. Biraz sonra ben aşağı indim ve odasına girdim.

— Ah! Bana karşı afkediye mahzun ve meysuz nazarlar... Ruhuma kadar tesir etti. O biçare ne büyük teessüre yüzüne bakıyordu. Ağlamak-tan daha hazine bir sesle:

— Ne yaptın, Bay Mükerrim... Ne yaptın?...

Dedi. Ben bozmamak için gülmeye çalışarak:

— Bir şey değil... Dört beş gün içinde geçer... Cevabını verdim. Titreyerek ilâve etti:

— Oynadığınız oyunun beni ne hale getirdiğini bilemezsiniz. Ah! Beni mahvettiniz...

— Niçin?... Bir şey değil Madam Roza, bir şey değil. Üç dört güne kadar...

— Üç dört güne kadar mı?... Halbuki ben bugün...

— Ey bugün?... Birisiyle nişanlanacaktım...

— Siz mi?... Evet... Zengin bir manifaturacı beni evliyordu. Beni değil, saçlarımı, dişlerimi seviyordu. Bugün nişanlanacaktık. Kendisinin en çok sevdiği bu saçlarla dişlere bir kat daha parlaklık vermek için odanızdaki tuvalet suyu ile diş tozundan biraz almıştım. Bu masum hatamı affedeceğinizi sanıyordum. Halbuki siz beni bir hale getirdiniz ki... İşte görüyorsunuz, her şey bitti... Bütün emellerim, ümitlerim, hayalim kırıldı...

— Fakat...

Madam Roza sustu. Gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Duvar olduğum vüdan azabını tasvir edemedim. O dakikada, itibaren her kimseye ovun oynamamaya yemin ettim. Bunun için lâtifeyi sevmem...

Arkadaşımıza derhal hak verdik. Fuad SAMİH

Sinema

Haftanın filmlerinden: «Opera Balosu» filminde Theo Lingen

Tino Rossi
Üçüncü defa evlenecek mi?

Nüfus kâğıdında şöyle yazıyor:

İsmi: Konstantin Rossi.
Doğduğu yer: Ajaccio.
Doğduğu tarih: 27 Nisan 1907.

Evde onu Tino diye çağırı-yorlardı. Babası Fest sokağında ter-zilik ediyordu. Annesi de dör-dü kız, dördü erkek olan çocuk-ların n hangi birine bakacağını bilmiyordu.

Tino yirmi yaşına geldiği halde hâlâ bir baltaya sap olama-mıştı. Babası onu yanına almak istiyordu. Fakat Timonun dikçe hevesi yoktu. Gidip başka yerlerde para kazanmaya heves et-ti.

Bir gün Marsilyaya gitti. O-rada uzun müddet buluşçılık yaptı. Bu iş de hoşuna gitmedi. Başka bir gihirde başka bir iş aramaya karar verdi. Aix en Provençede çocukluk arkadaş-ları vardı. Oraya gideyim hiç olmazsa arkadaşlarımı da görü-rüm dedi ve Aix en Provençeye gitti. Arkadaşlarından biri: «Se-

nin güzel bir sesin var. Madem ki ne iş tutacağını bilmiyorsun. Hiç olmazsa şarkı söyle.» dedi.

Tino küçük bir kasabada şarkı söyledi. Dinleyicileri hep köy-lülerden ibaretti.

Birkaç hafta sonra Marsilya-da. Odeon'da şarkı söylüyordu. Sonra Paris'e gitti. A.B.C. de söy-ledi.

Günde 100 frank kazanı-yordu. Bu kazancı 500 franga, 800 franga, 1500 franga, 4000 fran-ga ve nihayet 10.000 franga kadar yükseldi. Beş altı sene için de kazancı yüz misli artmıştı.

Marinella isimindeki ilk film-den 85.000 frank aldı. İkinci fil-mi olan «Kıtar selesini ona 275 bin frank kazandırdı. «Napoli a-tesleri için» de film için 800 bin frank aldı. Bakalım bu gidi-şin sonu neye varacak?

Artık kadınların sevgilisi ol-muştu. Onun sesine hayran ol-mayan kadın yoktu. «Tino Ros-sinin hayranları» diye klüpler teş-kil ettiler. Newyorkta, Pariste, Ajaccio'da her yerde bütün din-

leyicileri onun sesine bayılıyor-du ve dinleyicilerinin ekserisini kadınlar teşkil ediyordu.

Günün birinde, bu dinleyicile-rin içine ateş düştü: «Tino evle-niyors» diye bir havadis yayılmış-tı. Simdiye kadar iki defa evlen-miş ve iki defasında da boşan-mıştı. Üçüncü bir tecrübeden ka-çınacağını umuyorlardı. Fakat işte şimdi onu, her yerde hep aynı genç ve güzel kadınla be-raber görüyorlarmış. Nereye git-se hep Mireille Balin ile beraber görüyorlarmış. Hani, şu «Napoli a-tesleri için» filmindeki kadın arkadaş yok mu işte o... hattâ Mireille Balin Hollywooda gittiği zaman Tino da duramamış, arka-sından gitmiş. Sade bu kadar mı ya?... Babasıyla tanıştırmıya götürmüştü.

Acaba sahiden evlenecekler mi Jersiniz?

Tino Rosi bu evlenme hab-e-rini tezkip ediyor.

Dinleyicilerinin ümidini kır-mak, onları sukutu hayale uğrat-mak işine gelmiyor.

Yıldızların garip şartları

Film şirketleriyle imzaladık-ları kontratlarla, artistler bize çok garip görünüş şartları kabu-le mecbur kalmışlar. Meselâ, bil-mem kaç sene müddetle evlen-memeyi ve yahut nişanlanmama-yı, şu şekilde giyinmeyi, bu şe-killde taramayı taahhüt eden artistler çoktur.

Buna mukabil artistlerin de il-leri sürdükları şartlar içinde az garipleri çok değildir. Meselâ en ileri gelen Fransız artistlerin-den Jean Gabin her filminde muhakkak bir cinayet işlemek ister. İçinde kendisini katil ya-pacak bir rol bulunmayan büt-ün senaryoları tereddütsüz red-deder.

Hiç de makul olmayan bir şart dikte etmekle ihtimal ar-tist kuvvetini denemek istiyor ve şartını kabul ettirince de mevkiinin, şöhratinin faallamlı-ğında daha ziyade inanıyor.

Jean Gabin yıldız mevkine geçeli beş altı sene olmuştur. Sinemaya intisap etmezden evvel evlâde demirci çıracı, sonra makinist çıracı olmuş daha son-ra da bir tiyatrodaki aktör-lük yapmıştır. Oradan sinemaya geçmiştir. «Herkesin talihî kin-dine» isminde bir film çevirmiştir. Ondan sonra yükseldikçe yük-selmıştır. Şimdi sinemacılar onu paylaşıyorlar ve afişlerinde o-nun isminin bulunması için ileri sürüyorlar her şartı evvelden ka-bule çoktan razılar. Ancak Jean Gabin Hollywooda davetine da-yanamamış ve bir iki ay evvel Amerika'ya hareket etmiştir. Ba-kalım orada yapacağı kontratta da muhakkak her filmde bir ci-nayet işlemek şartını kabul etti-recek mi?

En güzel Fransız artistlerin-den olan Viviane Romance nin şartı daha makuldur. Kendi çevi-receği her filmde George Flamant'ta rol verilmesini istiyor.

George Flamant, in Viviane, in sevgilisi olduğunu söylemeye ha-cet yok.

George Flamant eskiden mo-bilye komisyoncusu idi. Bir gün meşhur aktör Mikel Simon ile bir iş yaptı. Mikel Simon ona çevir-mekte olduğu «Köpek» filminde bir rol verdi. Bu rolü çok iyi beğendi. İstikbalı parlak görünü-yordu.

Film çevrilirken burada baş-rolü yapan Janie Mareze ile a-hbablığı ilerletmişti. Bir gün be-raber otomobil gezintisine çıkmış-lardı. Otomobilleri devrildi. Janie Mareze öldü.

Kymethi bir artist olan Janie Mareze, in ölümünden biraz son-ra George Flamantı mesul tuttu-lar ve sinema mehafilinde ona karşı soğuk davranmaya başladılar. George Flamant başka bir film çeviremedi.

O aralık alelade bir figürant olan Viviane Romance ile tanış-tı. Ona nâsihatler verdi, bilme-diğini öğretti, sinemaya ait bil-gilerini arttırdı, menajeri oldu. Viviane yıldız mevkine ulaşma-ya George Flamant'ın kendisine yaptıklarını unutmadı, her çevi-receği filmde ona da bir iş veril-mesini istedi. George Flamant evvelâ filmün asistanlığını yaptı, sonra teknik müşavir oldu, da-ha sonra ona küçük roller ver-meğe başladılar. Şimdi o da yil-dız mevkine elde etmiştir. Ve yine Viviane'la beraber olmak üzere bir çok filmler çevirmiştir. Son olarak, Fransanın ısgalinden sonra, Marsilyada «Ama Venüs» isminde yeni bir film daha çevirmişlerdir. Bu filmin de diğ-erleri gibi çok güzel olduğu söy-le-niyor.

Artık George Flamant da Vi-viane Romance da muratlarına ermiş sayılırlar. Fakat George Flamant gibi Viviane Romance da ancak uzun ve çetin mücade-lelerden sonra muvaffak olabil-miştir. Onu meşhur yapan hâdi-seyi biliyor musunuz? Miss Paris olarak seçilmiştir. Halbuki ne Pa-rizi idi, ne de misti. (İki yaşında

bir çocuk anası idi). Tabii Miss Paris unvanı geri alındı, fakat epey bir şöhrat sahibi oldu ve Casino de Paris'e figürant ola-rak girdi. Oradan da sinemaya geçti. Daha bir iki sene evveline kadar kendisine iyi roller veril-medinden şikâyet ediyordu. Ni-hayet «Kadınlar hapisanesi» nde ki muvaffakiyetinden sonra yil-dız mevkine çıkarıldı.

İş bir kere yıldız olana kadar. Şimdi artık istediği şartı ileri sürsün, film şirketleri ister iste-mek razı olacaklar. Hem Vivi-ane'da da istediği büyük bir şey değil ki zaten: Sevdigi adamdan ayrılmak istemiyor, işte o kadar.

SAN'AT

Gençlerin «Liman»,
resimleri sergisi

Genç Türk ressamları Beyoğ-lunda Basın Birliğinde bize limanımızın canlı manzaralarını verdiler.

Geçen asırdanberi gerek ede-biyatta, gerekse resimde liman, üstünde durulan ve işlendikçe zenginleşen bir ilham kaynağı ol-muştur. Sergide yalnız liman manzaralarının ve balıkçı tipleri-nin yapıtılması, zevki dağıtma-yı bir topluluk ifadesi ettiği için gerek sergiyi gezen resim merak-lılarının, gerekse sanat münekk-i-dinin intibalarında insicam temin edilmiş oluyor.

İlk bakışta görülüyor ki genç-ler teşhir ettikleri eserlerde su ve ya bu aşırı tesirlerden azade ka-larak gördüklerini gördükleri gi-bi göstermeğe çalışmışlardır.

Sergide çok muvaffak olan-lardan Selim, fırcasının kuvveti-ne renk ve ahenk imtizacına in-zumam eden ifade olgunluğu gi-bi göze çarpıyor. Turgutun peizaj-ları, Nurettin İmrenin kadın por-tresi, Avni Arbağın Son kadeh

Askerî meseleler

Alman
Sömürge ordusu

Nasıl meydana getirildi?

Nakleden: İhsan BORAN

Journal de Geneve gazetesi, Berlindeki muhabirinin buna da-ir yazdığı bir makaleyi neğretti. Faydalı gördüğüm için bu maka-leyi aşağıda naklediyorum.

Yedi sene evvel «Alman Sömürge Cemiyeti» kuruluşunun beşinci yıldönümünü kutluyor-du. Sevince rağmen, bu mera-simde Sömürge hareketinin istikbalı bakımından bir huzursuz-luk vardı. Bay Hitler (Mücade-lem) kitabında bu mesele hakkın-da hiçbir şey yazmamıştır. Daha doğrusu Sömürge işgal fikrine kafasında yer vermemiştir. Fa-kat Bay Hitler iktidar mevkiüne geçtikten sonra tarafını saran ve müşaviri kesilen şahsiyetler, Sömürge meselesinde hata işlediği-ne inandırıldılar. Bu inanışın ilk eseri olarak 29 Haziran 1934 de General Von Epp in idaresi al-tında «Sömürge Siyaseti Ofisi» kuruldu.

O sırada «Alman Sömürge Ce-miyeti» ni idare eden adam, Al-man Şarkı Afrika Sömürgesinin eski valisi Henri Schmeide idi. E-sasen bu adam evvelâ Samoa a-dalarından olan bir kadınla evli bulunuyordu. Bu izdivaç ona mesleğinde birçok engeller çıkar-mıştı. Bu sömürgeci Alman, doktor Miguel'in su sözünü tama-miyle benimsemişti: «Sömürge meselesi bütün milletî âlakadar eden bir meseledir.»

1936 da bu fikrin tesiriyle Alman Sömürge Cemiyeti ile diğ-er Sömürge cemiyetleri, Gene-ral Von Epp'in idaresi altında birleştirildi, nasyonall sosyalizm esaslarına göre düzenlendi. Ve «Reich Sömürge Birliği» adı verildi. O zamandan itibaren büt-ün Almanyada sömürge hareket lerine âlaka besleyen yeni âzala-rın kaydına başlandı. Bu maksatla «Hitler gençliği» yanında ayrı-ca bir «Alman Sömürge Genç-liği» teşkilatı kuruldu. Bundan sonra Hamburg ve Tübingen'de ki sıcak memleket hastahaneli ile meşgul olan enstitülerin ilmi a-raştırmaları artırıldı. Vitzenhau-sendeki Sömürge mektebi geniş-letildi. Münih'te müstakbel Sömürge memurları için bir idare mektebi açıldı. Bütün bu hazı-rıklar, hiç sömürgeci olmayan bir memlekette yapıyordu. İtalya ve Japonya da dahil olduğu bü-yük harbin galipleri, Milletler Cemiyeti paktına ve sulh şartla-rına dayanarak eski sömürgeleri-ni Almanyaya iade etmeyi red-detmişlerdi.

Sömürge meselesinde fikrini değiştiren ve eski Sömürgelerin iadesi hakkında her fırsatta ar-zu gösteren Bay Hitler, kendisi-ne has olan bir görüşle Reich in yeni Sömürge siyasetini hazırla-maya karar verdi. Sömürge İm-paratorlukları arasında Almany-a'nın yer alacağı gün, bu gayede hazırlıklı bulunmasını istedi. Ha-zırlıklı olmak, şüphesiz tek-nik, iktisat ve askerî bakı-mımlardan müstakbel sömürgelerin idaresini süratle temin edebil-mektir. Fakat o zamanlar, Bay Hitler Afrika kit'asında büyük iş-tişler düşünüyordu. İtîlaf dev-letlerinin siyasi hedefleri üzerin-de duruyordu. 1937 Londra kon-feransında Almanyanın prens-iip itibarıyla sömürgelere malik olması kabul edilmişti. İşte ada-bu devirde Almanyada küçük bir sömürge ordusunun teşkil-i düşünülüyordu. Bu ordu «hima-ye kitaları»nın ananesini takip edecek ve bağlançta daha ziyade bir polis kuvveti olacaktı.

Bu Sömürge ordusunun teşkil-i için sıcak memleketler iklimine dayanacak sağlam adamlara iht-iyaç vardı. Bu maksatla «Sömürge gençliği» teşekküllerinden al-mıya karar verildi. Bu harekette

askerî maksatlar yoktu. Gaye, ar-zu eden gençleri sömürgelerin çetin hayatına alıştırmaktır, hazırlamaktır. Bu gençler ileride, Afri-kanın muhtelif sömürge bölgelerinde çiftlik sahibi, ticaret me-muru, müfettiş ve idareci olarak çalışacaklarından o hayata hazır bulunmaları elbette çok fayda-lı idi. Kaydolan gençler «Sömürge akşam kursları»na devam etti-ler ve Suaheli dilinin sırrını öğ-renmiye çalıştılar. Hafta sonun-da kırlara gidiyorlar, Afrika'da olduğu gibi çadırlar kuruyorlar-dı. Eğlenceleri ağaçlara tıman-mak, jimnastik talimleri yapmak ve nihayet sıcak memleketlerde-ki hayat şartlarına göre yaşa-maktı.

İstenilen zamanda müstakbel polis kitalarına almak için bu gençlerden binlerce yetiştirildi. Tayin edilen çağa gelince, bun-lar acemi olanlarla karıştırılma-dı, Bunlar Afrika birliğine alını-dı ve hususî bir talim ve terbiye gösterildi.

Bu plân, sulh zamanı için Versay muahedesiyle Almanyay-ın elinden çıkan sömürgelerin iadesi meselesinde İngiltere ve Fransa ile bir uzlaşma ihtimaline göre tasarlanmıştı. Fakat 1937 de Londra konferansında Alman-yanın Fransa ve İngiltereden Sömürge meselesinde beklediği co-mertliği göremedi. Bu sebeple Almanyanın Afrika'ya tekrar ar-yak basmak gayesiyle bir harbe girişmesi tabii idi.

Bunun üzerine harp patladı. Afrika kitalarının teşkilinden ay-larca bahsedilmedi. Bununla be-raber daha Fransanın mağlûb ol-duğu günlerde Bay Hitler, Af-rikada müttetefiki olan İtalya yar-kında yer alması azmetmiş bu-lunuyordu. O günden itibaren Afrika ordusunun teşkil ve bu-orduya asker kaydı yeni bir es-sa başlandı.

Albay Von Tschirren in ver-diği zabata göre Afrika kitala-rının teşkilî şöyle yapılmakta-dır:

Tecrübe sahibi bir mütehasss evvelâ gönüllülerin sıcak mem-leket iklimine olan dayanıklılığın-bakar, kabul edilebilir, nesre-dilmiyen bilgilere ve esaslara göre, çölde ve hastalıklı sıcak bölgelerde mücadeleye alıştı-rılır. Bu askerler, haftalarca bizzat nebatat bahçelerimizdeki tesia-ta benziyen sıcak ve sıtmalı yer-lerde h.zmet görürler. Sun'î ge-rilde meydana getirilmiş çöl ve çöl ve sıcak memleket iklimine karşı alışmak talimleri yaparlar. Doktorlar bu askerleri sıkı bir kontrol altında bulundurlar. Askerlere sıtma, sarı humma, dizanteri ve diğer hastalıklara karşı iğne yapılmıştır. Hususî bir kampa almışlar ve susuzluğa karşı pastillerle (haplarla) dayanım-lardır.

Bu tecrübeler ve talimlerden sonra, bu müstakbel «Afrikalı-lar» başka talimler için Memel ve Şarkı Prusya bölgelerine gö-nvelleri deridi. Burada, kumlar üzerin-de çöl harbine göre muharebe tal-imleri yaptılar. Bu bölgede, bütün motorlû vasıtalar (motosiklet, zırhlı otomobil, tank ve tayyare) birlikte çalıştılar. Askerler kum-birlikte mevzi tutmayı, tel örgü-koymayı öğrendiler. Düşünüle-n usuller tatbik edildi, tecrübeler yenileştirildi. Meselâ, bu motor-lû Afrika ordusunun iagesi kam-yonlarla değil, tayyarelerle yapı-ldı, çünkü motorlû birliklerin yanlarında yedek malmaze taşı-yan seyyar tamir arabaları var-tı.

Bu suretle Almanlar bir sömürge ordusu teşkiline muvaffak oldular. Afrika'ya çıkarılan bu ordu, orada yabancılık çekmedi. Afrika'yı görmemiş. Fakat Afri-kanın hayat şartlarını, çöldeki muharebe usullerini ve tecrübe-lerini Almanyada görmüş, çek-miş ve öğrenmişti.

Bu ordu, 200 bin kişidir. Bu-nun dörtte üçü silâhlarla, moto-sikletlerle, kamyonlarıyla ve cephaneleriyle Afrika'ya geçiril-miştir. Tayyarelerin ve tanklar-ın büyük kısmı da geçen kuy-rukları ile tahlik etmiş ve çölde harbe başlamıştır.

Mitat Yener

Bugün MELEK Sinemasında

2 Film birden

1 - BRODVAY MELODİ 1940

ELEANOR POWELL — FRED ASTER

2 - Çam Sakızı

ROBERT YUNG — ANN SOTHERN

Bugün saat 1 de tenzilâtis matine

SUMER Sineması

İlk Vizyon büyük filmleri göstermekte devam ediyor. Bugün hissi ve dramatik bir mevzu olan

ARTİST NAMZETLERİ

Büyük Fransız filmini gidip görünüz.

MUSİKAL KOMEDİ

2 Kısım

Bugün saat 1 de tenzilâtis matine.

FERDİ VE İÇTİMAİ hadiseler

Amerikan kız kolejini 1941 mezurları

Amerikan Kız kolejinde diploma verme töreni yapıldığını dün yazmıştık. Bu sene edebiyat başlıyısı unvanla mektepten mezun olanlar şunlardır:

Nermin Ehlilgöl, Ayhan Koraltan, Güzin Özveren, Sütlüde Selek, Louise Aclman, Sıdika Akaygen, Hikmet Aral, Türkân Azak, Mübeccel Battalgil, Aloysis Benditsch, Umran Zor, Perizat Daver, Perihan Eralp,

Amerika Sefirinin oğlu evleniyor

Amerikanın Ankara büyük elçisi olan eşi Bayan Makmori, meclisten gitmek üzere Hindistan ve Cennet Afrika yoluyla Ankara'ya gelmiştir. Bu seyahatten maksat, oğlunun hazırlanmış düğününde bulunmaktır. Bayan Makmori, Hindistan, Cennet Afrika, oradan Amerika'ya tayyare ile gidiyor. Amerika sefirinin oğlu tıpkı babası gibi meclisimizin candan bir dostudur. Amerikada Türkiye'den daima (difer vatanım) diye bahseder. Genç Makmoriye ve muhterem sefirine eniş şimdiden tebriklerimizi bildiririz.

TAYIN:

İzmir Tapu Sicil Muhafızlarından Rüsti Denizli, ikinci Muhafız Yazar da Manisa Muhafızlığına tayin edilmişlerdir.

NİKAH:

Tapu müdürlüğünden emekli Hüsamettin Bayrakçının kızı Bayan Ayşe Bayrakçı ile Kadastro memurlarından Hikmet Erdoğan'ın nikahları yapılmıştır.

Ali Rıza Paşa torunu ve Rahmetli albay Cemal Gürsoy'un

Türk gencine yaraşan kanat

Ankara, 16 (Telefonla) — Yarmiki (bugünkü) Ulus'ta çıkacak olan baş mekaleyi aşağıda bildiriyorum:

Vaktile Boğaz kıyılarında veya kale şehirlerinde seyrettiklerimiz top rakı tabyalar artık yerde kırk kilometre süratle koşuyor veya havada tepiz kilometre süratle uçuşuyor. 939 karabinin başlangıcında bir kaç kurşun, bir muharebe tayyaresini düğmeye kâfi idi. Şimdi resmi tebliğlerde top ve mermi parçaları dahi hasara uğramıyan zirhli tayyarelerden bahsedildiğini görüyoruz.

Makine harbi devrindeyiz. Fakat, yürüten veya uçan makine dahi oktan sonra fışık gibi, manevradan önce top gibi bir silâhtan ibarettir. Kâfi ve yeni bütün silâhlarla mücahedeyle yine aynı insan cesareti yarıyor. Asla dümşeyen kıymetli muharip vasıtasıdır. İki seneye yakın bir zamandanberi muharipler arasında ki vassat farkının bütün askerlik tarihinde olduğu üzere silâh ve sayı üstünlüğüne nasıl meydan okuduğu, şu gösteren misaller hatırlardır.

Ordumuz, yeni silâhların hiç birinden mahrum değildi. Karada ve havada bu silâhları mütemadiyen arttırmak yolundayız. Makineli Türk askerleri dahi, eski ordularımızın değeri, bu hassa keyfiyet üstünlüğüdür. Yerde ne isek havada da oyu. Yer, tal kanadıyla uçan Türk kuvveti, kendisiyle boy ölçüldüğü vakit, bütün muharebelerindeki Türk kuvvetlerinin şanına layık olacaktır. Çoğu muharip sayısını mütemadiyen katlayacağız. İnce silâhların tekniğini bütün hünerlerle Türk gençliğine öğreteceğiz. Bütün millî destanlarımızı çoğuna, hâkimiyete karşı zaferi teşkil eden eğer aynı silâhları, bu adet mağlûp etmeye kâfi gelse i. İ. idiler ve İtalyanlar Habeştani ver zeli idiler. Eğer cesaret, azim ve zaferi etmeseydi, Yunanlılar Arnavutluk cephesinde kursun bile atamazlardı. Çıplak göğüslerini kurşunlara açarlardı ancak meczup değildiler. Zirha karşı zirh, kanada karşı kanat, topa karşı top lazımdır. Bugünkü Türk ordusu maddi vaktiyle eski ordulardan hiçbirile karşı edilemez. Fakat müdafaa vaziyetindeyiz. Fakat müdafaa vaziyetindeyiz. Fakat müdafaa vaziyetindeyiz. Fakat müdafaa vaziyetindeyiz.

Fiyat Murakabe komisyonu tarafından yapılan kontrol neticesinde Soğanlıkta peynir ve sairiyi fazla fiyatla sattığını ve Kartalda Ankara caddesinde bakkal Şerif, beyaz peyniri 70 kuruşa sattıklarını hak peyniri zabıt varakası tanzim edilerek adliyyeye verilmişlerdir.

Fransız istiklâli boğazlanıyor

(Baş 1 incede) /—/

halinde kabarıp harekete gelmiyecek midir? Şimali Afrika'da yıpranmış bir kuvvetin başında bekliyen General Veygand, Vişi'de oynanan oyuna acaba «evet» diyecek midir? Dekar'da, Suriyede bulunan Fransız kuvvetleri yeni vaziyete boyun eğecekler midir?

Çöken ve çürüten Fransanın haricinde, bizim nesillerdenberi sevdiklerimiz ve yakınları duyduğumuz asil ruhlı, şerefli, idealist bir Fransa vardır. Hele kaybedecek hiçbir şeyi kalmadık-tan sonra da bu Fransa hiçbir hareket gösteremez ve cellât satırına kuzu gibi boynunu uzatırsa çok hayret ve teessür duyarız.

Amerikadan akseden seslere göre, Amerika hükûmeti, son felâketi adımından sonra ihtiyar Maresali artık Fransanın mümessili saymıyor. Amerika radyoları resmen Fransız milletine hitap ederek Amerikan ve Alman dostluğundan birini tercihe davet etmişlerdir. Bu gidişin ameli bir neticesi de haricîten Fransaya karşı gıda maddesi girememesi ve şimdiye kadar devam eden gıbahalılara nihayet verilmesi olacaktır.

Fransız tarihinde çok buharanlı dakikalar vardır. Fakat bu günkü kadar felâketlisi azdır. Fransız milleti, müstakil bir millet olarak dünya yüzünden kalkmak, şerefini kaybetmek ve dünyanın ebedi nefretine lâyık olmak tehlikesiyle karşılaş-yor. Fırkacılık hissinin ve şahsî menfaatin vatan menfaatinden üstün tutulması Fransayı mezarın kenarına sürüklemiştir.

Ahmet Emin YALMAN

Vişi Hükûmetinin Suriye üzerinde mandası var mı?

(Baş 1 incede) /X/

sir yapacağını tasavvur ve derpis etmek kolay değildir.

Tamamen hukuki bakımdan Milletler Cemiyetinden çıktığını tebliğ ettiğine göre Fransanın Milletler Cemiyeti mandası muvabice Milletler Cemiyeti azasından olıyan hiçbir devlet istisnai ahval harik olmak üzere herhangi bir mandayı elinde tutamaz. Bu istisnai ahval ise vuku bulmamıştır. Buna binaen, Büyük Britanyanın girişeceği herhangi bir hareket nazarı olarak manda sahibi bir devlete karşı yapılmış oluyacaktır.

Bununla beraber meselenin hukukî ve vechesi mevzu bahis olan askeri meseleler kadar mühim değildir. Suriye'deki Fransız garnizonu mevcudu 30 binle 60 bin arasındadır. Bu askerlerden bir çoğu müstemleke askerleridir. Zira Fransız askerlerinin ekserisi geçen hazırlarda Fransaya dönmüşlerdir. Kalan kuvvetler Fransız ordusunun en iyi kitaları değildiler ve yerli ahalî ile zorluklara maruz kalmışlardır. Şam, Beyrut ve Hums'da grevler ve musademeler vuku bulmuştur. Mahalli Fransız makamları karışıklıkları teşdit ve tesiri etmemek için uysal hareket etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Vaziyet Irak buhranile daha ziyade zehirlenmiştir. Irak hükûmetinin Beyrutta ve Şamda bazı taraftarları vardır. Fakat heyeti umumiyesi itibarıyla ahalinin Büyük Britanyaya karşı temayülü olmamakla beraber, şamın bulunduğu yayla yeni inş meydanları temin edeceği gibi maki-neli bir harp için de mükemmel bir arazi teşkil edecektir.

Fransız Kabinesi Toplandı

Vichy, 16 (A.A.) — Fransız kabinesi bugün öğleden sonra Amiral Darlan'ın riyaseti altında bir toplantı yapmıştır.

Bu kabine toplantısı hakkında hiç bir tebliğ neşredilmemiştir.

Suriyeden Gelen Alman Tayyareleri

Kahire, 16 (A.A.) — İngiliz askeri sözcüsü şu beyanatta bulunmuştur:

Suriye üzerinden uçtukları evvelce de bildirilen Alman tayyareleri İraka giderken Suriye hava meydanlarından istifade etmişlerdir. Anlaşıldığına göre bu tayyarelerin çoğu bombardıman tayyareleri ise de aralarında bir veya iki tane de nakliye tayyaresi bulunması ihtimal dahilindedir.

Telgraf, Telefon ve Ajans Haberleri

B. Roosevelt diyor ki:

«Denizlerin hürriyeti Amerikanın tarihi siyasetidir»

Vaşington, 16 (A.A.) — Roosevelt, Kızıldeniz'in Almanya tarafından e-nebi «apurlar için tehlikeli mıntıka ilan edilmesi hakkında bugün gazetecilere yaptığı beyanatta Birleşik Amerikanın şimdiye kadar ticaretini ve denizlerin serbestisini himaye için iki defa donanmasını kullanmış olduğunu hatırlatmış ve bundan bir asır evvel Akdeniz korsanlarına ve sonra da Caribes korsanlarına karşı yapılan hareketlere telmih etmiştir.

Gazeteciler bir asır evvelki Akdeniz korsanları gibi şimdi de modern korsanlar mı bulunduğunu sormuşlar dır.

Roosevelt bu suale «muhakemeli-zik kullanmış» cevabını verirken iltifa etmiş ve «denizlerin hürriyeti Amerikanın tarihi siyasetidir» demiştir.

Maamafih Roosevelt, Birleşik Amerikanın ne yapacak fikrinde olduğunu bildirmemiştir.

Fransızlar hem suçlu hem güçlü

(Baş 1 incede) ★

miştir. Bunlardan on beşi Suriye tayyare meydanlarına imniye mecur kalmışlardır. Mütareke şartları muvabice, Fransız makamatı bu tayyarelerin mümkün merbeste süratle hareket etmeleri için tedbirler almışlardır.

Hiç haber vermeksizin ve Edenin Avam Kamarasındaki beyanati ta-kaddim ederek İngiliz tayyareleri 14 ve 15 mayıs tarihlerinde Şam, Tadmür ve Rakat tayyare meydan-larını bombardıman etmişler ve mitralyöz ateşine tutmuşlardır. Bu taarruzlar esasında bir Fransız subayı ölmüş ve bir çok kişi de yaralanmış-tır. Rakat tayyare meydanı sonradan bir İngiliz tayyaresi tarafından mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Diğer taraftan İngiliz tayyareleri Suriyenin ve Lübnanın muhtelif yerlerine beyannameler atmışlardır.

İngiliz hava kuvvetlerinin bu hareketleri Büyük Britanya tarafından Fransaya karşı hasmane hareketlerdir. Binaenaleyh Fransanın Suriye ve Lübnan fevkalade komiseri Büyük Britanya baş konsolosuna şiddetli bir protesto notası göndermiştir.

Roosevelt'in hitabı

(Baş 1 incede) X

ederek demistir ki:

«Fransayı ve müstemleke imparatorluğunu zâhiri olarak bırakacak bir ittifakı Fransız hükûmetinin gönül rızası ile kabul edeceğine Amerikan milleti inanıyor. Fransız Afrika müstemlekelerinin onların Atlantik sahillerinin teslim edilmesi Akde-niz sulhunu ve emniyetini tehdit eder. Esas siyaseti hürriyetin, istiklâlin ve halkın müesseselerinin tamamile tahribi olan bir askeri devlete ittifakı tazammun edecek olan sözde işbirliğine ait herhangi bir anlaşmayı Fransız milletinön gönül rızası ile kabul edeceğine akıl almaz.

Birleşik Amerikanın Fransız hükûmetile olan münaasebetlerinin siyaseti Fransız - Alman mütareke şartlarına ve bu mütareke ile Fransız hükûmetine konulan bazı tahdidata istinat ediliyordu. Bundan ayrıca da, Almanya ile mütarekenin icapları haricinde hiç bir işbirliğinin kabul edilmeyeceğine dair Fransa devlet reisinin ve hükûmetinin teminatına da malik bulunuyorduk.»

Hitabenin Tesiri Olacağı Ümit Ediliyor

Vaşington, 16 (A.A.) — Vişy hükûmetinin Hitler'le birleşmesinin önüne geçmek ümidile B. Roosevelt tarafından son anda Fransız milletine yapılan hitap hakkında «Vaşington Post» gazetesi diyor ki:

Churchill'in geçen seneki müraعاتının akim kaldığı bir yerde Roosevelt'in muvacaatının muvaffak olması umumiyyetle beklenmektedir. Amerika siyaseti bir müddettenberi Fransanın ve hiç değişile imparatorluğunun muharip olarak mütefiklere iltihak edeceğine nazariyesine istinat etmekte idi. Bunun böyle olmaması, sana resmi mahfillerde fevkalade teessüf edilmektedir.

Bayrak Ankara yolunda

Kavak, 16 (A.A.) — Bayrak perşembe akşamı saat 19.30 da atletlerden teslim alınmıştır.

Gençlerimiz neşe içinde Havzaya doğru yollarına devam etmektedirler.

Havza, 16 (A.A.) — Bayrak perşembe gecesi saat 22.20 de Havzaya atılarak getirilmiş ve belediye daire-sindeki Atatürk odasına konulmuştur. Bugün yollarına devam eden atletlerimiz bayrağı vilâyet hududunda-

Merzifon, 16 (A.A.) — Bu sabah saat 9.30 da Samsun - Amasya vilâyet hududunda teslim olunan bayrak yollara dökülen binlerce halkın coşkun tezahürleri arasında saat 12 ye doğru şehrimizden geçti.

Merzifonlu atletler yollarına devam ederek saat 20.40 ta bayrağı koşunun 154 üncü kilometresinde Çorumlulara teslim ettiler.

Büyük Millet Meclisinde

Ankara, 16 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanarak Va-kıflar umum müdürüğü 1938 mali yılı kati hesabı hakkındaki mazba-

Ellerindeki nakil vasıtalarını tahrip edenler ceza görecek

Ankara, 16 (Telefonla) — Ordunun peyderpey takviyesi için unüskellefiyet yolu ile satın alınmakta olan motörlü nakil vasıtaları için her ne kadar milli müdafaa mükellefiyeti kanununun 68 inci maddesinde vasıtaları getirmiyenler hakkında hüküm varsa da vasıtalarını tahrip eden veya kasden malmzesini değiştirenler hakkında bir hüküm mevcut değildir. Bu noktaya nazariye dikkate alan hükûmet, milli müdafaa mükellefiyeti kanununun 68 inci maddesine bir fıkra eklemlerine dair bir kanun projesi hazırlamıştır. Projeye nazaran malmzesini değiştiren veya tahrip edenler seferberlikte beş senece, harp halinde ise sekiz senece aşağı olmamak üzere hapsedileceklerdir.

Tevkifhanelerin idare şekli

Ankara, 16 (Telefonla) — Tevkifhanelerin sureti idaresi hakkındaki kanunun ikinci maddesini değiştirmek üzere Adliye Vekâletince bir proje hazırlanarak Meclise verildi. Projeye nazaran hapisanenin emniyeti bakımından mahkûmların haricî olan her nevi temasları sıkı bir kontrol altında bulundurulacak, bunların gerek kendilerini ziya-

G. menkullere dair muvazaa davaları

Ankara, 16 (Telefonla) — Temyiz mahkemesi Tevhidiği ihtihat ve heyeti umumiyesi medeni kanunun meriyetinden sonra bu kanunun meriyetinden mukad-dem gayrimenkuller hakkında te-

Amerika Bahriye Müsteşarı

Ruzvelte İngiltere intibalarını bildirdi

Vaşington, 16 (A.A.) — Londra'dan avdet eden Amerika Bahriye müsteşarı B. James Forrestal Birleşik Amerika devletleri reisi B. Roosevelt'e bir rapor vermiştir.

«New York Times» gazetesine göre B. Forrestal, raporunda B. Roosevelt'e İngiliz milletinin kuvve maneviyesinin ne derece yüksek olduğunu söylemiş olduğunu ve herhangi bir İngiliz kabinesi sulh yapmağa teşebbüs ettiği takdirde İngilterede ihtilâli kopacağını tebarüz ettirdiğine şüphe yoktur.

Kıbrıs Bombardıman Edildi

Lefkoşe, 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre bombardıman tayyarelerinden mürkekkep küçük bir düşman hava filosu dün sabah Kıbrıs'a hücum ederek muhtelif yerlere bombalar atmışlardır. Üç kişi yaralanmıştır. Hasar çok hafiftir.

Almanlar Kameronu İstiyorlar

(Baş 1 incede) /S/

Almanların Akdenizle Afrika'da, ki mücadelelerinin yeni bir safhasına başlangıç teşkil edecektir. Almanlar Fransız Kamerun'unu istemişlerdir. Fakat bu sefer Vişy değil, Madrit mukavemet göstermektedir.

Bu muhabire göre Hitler, Vişy anlaşımlarından sonra Kamerun'un Fransızlar tarafından terk edilmesini istemiştir. Almanlar Kamerun'u işgal ettikten sonra Fas üzerine kolayca yürümeği düşünmektedirler. Hitler bu fedakârlığı bir hak olarak talep ediyor. Fakat Fransızların hududı gevşetmelerine mukabil İspanyollar daha ziyade ihtimamla kapamağa çalışmaktadırlar. Bu vaziyet hiç olmazsa Franco iktidar mevkîinde kaldıkça devam edecektir. Hakikatte mukaveme, tinn siklet merkezi Vişy'den Madrit doğru yer değiştirmektedir.

Nairobi, 16 (A.A.) — dün neşredilen tebliğde Adisababana cenubundaki mıntakada yeni muvaffakiyetler kazanıldığını habervatılmaktadır. Perşembe günü bir İtalyan mevziine hücum edil-

Berlin, Hanovre ve Hamburg

Yeniden şiddetle bombardıman edildi

Londra, 16 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliği:

Bu gece İngiliz bombardıman tayyarelerinden müteşkil büyük bir filonun yaptığı hücumda Hanovre başlıca hedefi teşkil etmiştir. Şehir sanayi mahallelerinde büyük yangınlar çıkarılmıştır. Ağır bombardıman tayyarelerimizden bazıları, Berlin, Hamburg ve Cuschaven'deki hedeflere hücum ettiği gibi bir kısmı da Calais, Boulogne ve Dieppe'deki dok-lara hücum etmiştir.

Tayyarelerimizden dördü bu harekattan dönmüştür.

Sahil servisine mensup tayyareler bu gece Saint - Nazaire ve Lorient'deki doklarla gemilere hücum etmişlerdir. Diğer bazı tayyarelerimiz de İjmuiden doklarını bombalamışlardır. Bu hareketla istihkak eden tayyarelerimizin hepsi dönmüştür.

Amerika Fransız milletini Tercihe davet ediyor

Vaşington, 16 (A.A.) — Maresal Peden'in muhiyeri iş birliği yapmasını istihdaf ederek radyoda söylediği hayret verici nutuktan sonra, Roosevelt'le başlıca nazırları arasında aktoulan uzun bir konferans ü teakip Amerika hükûmeti Fransız milletine heyecanlı bir hitabede bulunmuştur. Bu hitabede Fransız milleti Almanya ile Amerikanın birini tercihe davet edilmektedir.

Kral Faruk James Roosevelt'i Kabul Etti

Londra, 16 (A.A.) — Kahireden müstakil Fransız ajansına gelen bir telgrafa göre Mısır Kralı Faruk, Giritten dönen Birleşik Amerika devletleri reisinin büyük oğlu yüzbâşı James Roosevelt'i kabul etmiştir. Yüzbaşısı Roosevelt Krala Birleşik Amerika devletleri reisinin bir mektubunu vermiştir. B. James Roosevelt Ortasaklı İngiliz hava kuvvetleri nezdindeki müşahitlik vazifesine başlamıştır.

Hess'in Tayyaresi Teşhir Edilecek

Londra, 16 (A.A.) — Silâh mübayaasına ait istikraz için yapılan «Londra haftası» münaasebetile Hess'in tayyaresi Trafalgar Square'de teşhir edilecektir. Bu hafta içinde Londrada yapılacak kayıt muamelesinin bütün tasra şehirlerinde kaydedilen miktar yarısına balığ olacağı ümit edilmektedir.

B. Matsuoaka İngiliz ve Amerikan Elçilerle Görüştü

Tokyo, 16 (A.A.) — İstihbarat daire-i sininamı beyanatta bulunmağa mezu olan zat, İngiltere, Amerika ve Almanya büyük elçilerinin Hariciye Nazırı Matsuoaka'ya dün ayrı ayrı yaptıkları ziyaretlerde mutâat işlerin görüşüldüğünü söylemiştir.

İngiltere Hitler'e Öldürücü Bir Darbe vurmayla Hazırlanıyor

Londra, 16 (A.A.) — Duff Cooper, radyo vasıtasile cenubi Amerika gazetecilerine beyanatta bulunarak demistir ki:

İngiltere, bir kale olan adasında, Hitler'e öldürücü bir darbe vurmağa ve harbi kazanmağa yetecek derecede malmaze toplayıncaya kadar bugünkü yolunda ilerlemeye devam edecektir.

Müşahit değil, askeri ataşe muavini

Gegenlerde haricîten gelen bir telgrafa garip bir haber vardı: Güya Amerika askeri müşahit sıfatile Ankara'ya bir memur gönderiyormuş. Sorup araştırdık. Kolayca tahmin edileceği üzere bu habirin aslı yoktur. Şu kadar ki Amerika hükûmeti, Ankara'daki sefaretinde bir hava ataşeliği ihdas etmiş ve bu vazifeye tanınmış Amerika tayyarecilerinden; binbaşısı Demas T. Gray'i askeri ataşe muavini sıfatile tayin etmiştir.

miş ve 500 esir alınmıştır. İki batarya toptan başka beş tank ve tank defai topu içtınan edilmiştir. Mevzilerinden tardedilen İtalyanların şehrin cenubunda bir baylı mesafeye ricat etmeleri üzerinde Yavello'nun şimalinde bulunan Alphe işgal edilmiştir.

Neghella yolu üzerinde bulunan Dalls'de yolların fena bir halde bulunmasına rağmen İtalyanların takibine devam edilmektedir.

Kim kimle evlenmeli? Müşabakamızda kazananlar

Bay Mustafa Söker

42 yaşındadır. Orta boylu, tombulcadır. Diplomalı dişçi doktorudur. Anadolu'da bir vilâyet merkezinde muayenehanesi vardır. Kendine irat alabilecek kadar para toplamıştır. Babacandır. Yemek pişirmesini bilir. Akşamları bir kaç kadeh atmaktadır. Ölen karısından küçük bir çocuğu kalmıştır.

Bayan Nevzat Kurtarıncı

37 yaşında, orta boylu ve şişmandır. Şehadetnameli ebedir. Dört odalı bir evi, bir miktar parası vardır. Ayrıca her ay yüz yüz elli lira arasında kazanır. 28 yaşında evlenmiş, altı ay sonra kocası ölmüş, dul kalmıştır.

Bay Reşit Çalakalem

45 yaşındadır. Hiç evlenmemiştir. Meşhur romanvür. Kadınların psikolojisini herkesten iyi bildiğine inanır. İzdıvaz meselelerinde serbest fikirdir. Kadınların mazilerine hiç ehemmiyet vermez. Prensipli (tüzümü ye, bağını sorma) dır. Kazancı yolundadır. Kimsesi yoktur.

Bayan Mefkûre Uçarı

Üniversiteden bir sene evvel mezun. 26 yaşında. Şimdi bir müessesede çalışıyor. Ev işi bilmez, hoppa, dans meraklısıdır. Çeçeron bir annesinden başka kimsesi yoktur.

Adliyede:

Jiletle kızın yüzünü kesmiş

Dün, Kumkapıda, Mustafa Erer-türk adlı elli beş yaşlarında bir adam, 16 yaşında, Artin kızı Dikranuhiyi yol üzerinde yakalayıp yüzünü sol tarafını jiletle kesmiştir. Kızın feryadı üzerine Mustafa etraf-tan yetişenler tarafından yakalan-mıştır.

Dün yaralı kız, adliye doktoru Hik met Nomer tarafından muayene edilmiş ve raporu müddeiummiliğe tevdi olmuştur.

Dikranuhiyin söylediğine göre, Mustafa genç kıza satmış, ileri geri söylenmiş, fakat kız kendisine yüz vermediğinden cebinden jilet çık-karip kızın yüzünü kesmiştir.

Halbuki Mustafa ise, genç kıza alacağı olduğunu, kızdan istediği zaman Dikranuhiyin ters cevap vermesi üzerine sinirlenerek jilet çık-karip kestiğini söylemektedir.

Müddeiummiliğe tahkikata devam etmektedir.

İhtikâr davaları

Dün, Asliye İkinci Ceza mahkemesinde ihtikâr davalarına bakılma-ğa devam edilmiştir.

Bu meydana Arnavutköyünde ba-kalık yapan Vasil adında bir muhte-kir 90 kuruşluk kaşar peynirini 100 kuruşa sattığı için duruşması yapılmış ve suçun ehemmiyetine binaen, Vasilin muhakemesine mevken de-vam edilmesine karar verilmiştir.

Memurun cebine 120 lira koydu

Mahmutpaşada Filili mağaza sahibi Osep, ihtikâr cürmü meşhuru yap-mak için dükkânına gelen bir fiyat murahebe memurunun cebine yava-ğa 120 lira koymuş, bunu farkeden memur da hemen bir zabıt tutmuş-tur. Osebin aynı zamanda basma ih-tikârı da yaptığı tesbit edildiğinden çifte suç ile adliyeye sevk edilmiştir.

Polise hakaret

Bundan bir müddet evvel Ali is-minde bir adam vazifede bulunan bir polis memuruna hakaret ettiğinden Birinci Asliye cezaya verilmiştir.

Dün, Alinin muhakemesi nihayet bulmuş ve Alinin suçu sabit görüldüğünden mahkemece bir ay hapsile 25 lira ağır para cezasına çarptırıl-masına karar verilmiştir.

Konyak aşırımlar

Bundan bir kaç gün evvel Kadir Rifat ile Ömer Faruk adında iki genç Tahtakalede Hayat şekerini almak için girdikleri bir dükkândan iki şişe kon-yak almışlardır.

Dün Sultanahmet Birinci Sulh Ceza mahkemesinde sorguları yapılan küçük hırsızlar, şişeleri yerde bul-duklarını ve ısınmak için aldıklarını söylemişlerdir.

Mahkeme, Kadir ve Rifatin mu-hakemelerinin gayri mevkuf olarak devamına karar vermiştir.

18 Mayıs 1941 Pazar günü akşamı saat 21 de Şehir Tiyatrosu Komedi kısmında

(Asım Baba) Jübilesi

Münir Nureddin Konseri

Halk Opereti; Naşit ve Halide Pişkin

Gişe her gün açıktır.

Bursa Haberleri

Bursa, (Vatan) — Vilâyetimizde mevcutlarına ilâfeten yeniden 14 köy eğitim okulu binası yaptırıl-maktadır. Maarif Vekâleti bu iş için şimdilik 2000 lira tahsis etmiştir. Fa-aliyete geçen alâkadarlar, yapı işini ders devresine kadar tamamlıya-caktırlar.

* Sitmanın bazı kazalarımızdaki tahribatını göz önünde tutan hükû-metimiz, vilâyet dahilinde çeltik ekimini kati surette menetmiştir. An-cak, bir defaya mahsus olmak üzere evvelce müsaadeleri olmuştur olan Or-hangazi ve Bursa merkez kazalarında bir seneye mahsus çeltik ekimi-ne müsaade olunacaktır.

18 Mayıs 1941 Pazar günü akşamı saat 21 de Şehir Tiyatrosu Komedi kısmında

(Asım Baba) Jübilesi

Münir Nureddin Konseri

Halk Opereti; Naşit ve Halide Pişkin

Gişe her gün açıktır.

İstanbul Fiyat Mürakabe Komisyonundan:

65 No. 1r ilân: 17.5.941 tarihinden itibaren kasaplarda karaman 60, dağış ve kıvrık 65 kuruştan etiketli olarak satılacaktır. (3845)

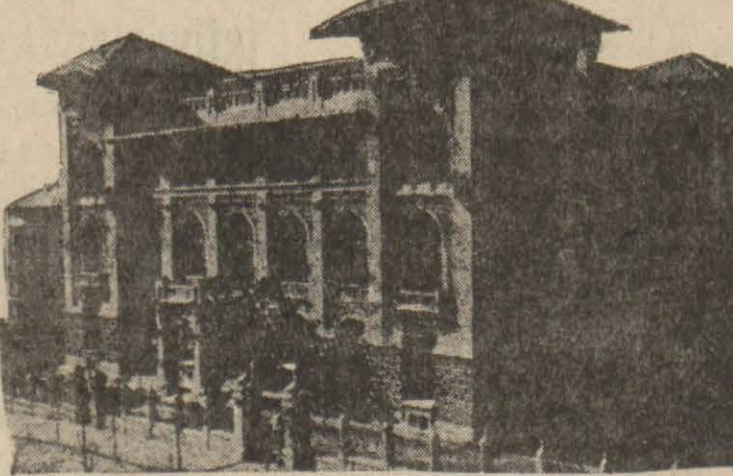
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265.

Ziraat ve ticari her yeni banka muameleleri.

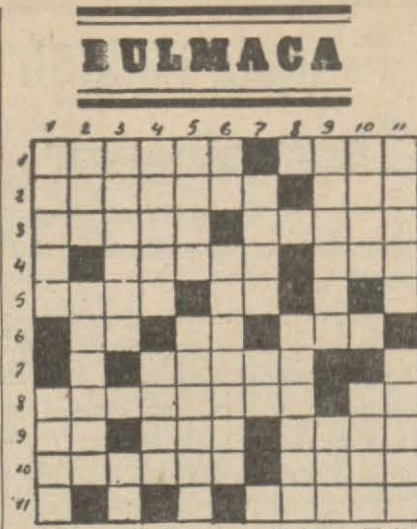
Para biriktirenlere 28,000 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet 1.000 liralık	4.000 lira	100 adet 50 liralık	5.000 lira
4 » 500 »	2.000 »	120 » 40 »	4.800 »
4 » 250 »	1.000 »	160 » 20 »	3.200 »
40 » 100 »	4.000 »		

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüş enlere ikramiye çıktığı takdirde 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül, 11 Birincikânunda çekilecektir.

Soldan Sağa: 1 — Şaka — Yeter

2 — Mali bir müessesemiz. Bir mil-let 3 — Yavuz — Gemi sığnağı 4 — Mürrekkepli kalem — Cet 5 — Gösterme — Sanat 6 — Tahassür edati — Beyaz — Habeş büyüğü 7 — Hazır 8 — Kapkara — Uzak işareti 9 — Tahassür edati — Bir böcek — Talep ve ricayı kabul 10 — Hayır işleri — Nasyonal Sosyalist 11 — Meyve tat-ısı.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Yatılır — Gerçek 2 — Cet — Güzel koku 3 — Bir hayvan — Tenavül et! 4 — Eve yerleştirme — Meydana getirilen işler 5 — Fena bulan — Bir denizci rütbesi 6 — Genişlik — Kayıtsız 7 — Kimye-vi bir madde — Zarf edati 8 — Öndül 9 — Büyük istila filosu. Başın süs-lerinden 10 — Bir erkek ismi — Ba-yan değil. 11 — İftira — Gaflette bu-lunan.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soldan Sağa: 1 — Portakal — Ta 2 — Ayar — Azimet 3 — Sabahlamak 4 — Alim — Atan 5 — Pa — Vay — Nisa 6 — Osmanlı — Koz 7 — Ra — Pala 8 — Ömer — On 9 — Saklamak 10 — Ser — Ek — Gıda 11 — İmkan — Şek.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Pasaport — Si 2 — Oyalsın — Sem 3 — Rabi — Şart 4 — Tramvay 5 — An — Ölen 6 — Kalaylamak 7 — Azat — Em 8 — Liman — Prag 9 — Manika — Kış 10 — Tek — Solo — De 11 — At — Ka-zanmak.

Yeni Neşriyat:

Sitadel

(ŞAHİKA)

Meşhur İngiliz muharriri Cronin tarafından yazılan bu eserin sinema-sını okuyucularımız (Hata) ismi al-tında görmüşlerdir. Bütün dünya li-sanlarına tercüme edilerek milyon-larca satılan bu roman bir doktorun hakiki hayatını anlatmak itibarile herkesi ve bilhassa bütün doktorları alâkadar eder.

Ömer Rıza Doğru'nun müstesna kalemiyle dilimize çevrilen bu eseri Ahmet Halit Kitabevi basmıştır. Ta-nesi (360 sayfa olmasına rağmen) 100 kuruştur.

DOKTOR
ÇİPRUT
Çildiye ve Zühreviye Mütehas-sısı Beyoğlu Yerli Mallar Pa-zarı karşısında Posta sokakı köşesinde Meymenet apartmanı
Tel: 43353

İstanbul Üçüncü İcra Memurlu-ğundan:

Bir alacağın temini için haciz e-dilip bu kere paraya çevrilmesine karar verilen 50 adet boş tüzüm kü-fesi bir demir kasa ve dört parça kanape takımı, 30 boş kuvalın Ke-rectellerde meyya halinde 8 - 7 nu. maralî mahalde 21.5.941 günü saat 16 da birinci açık arttırma ile satılacaktır. İşbu gün kıymetin yüzde 75 şını bulmadığı takdirde 23.5.941 günü aynı saatte, aynı arttırma şar-tile satılacağı ilân olunur.

Dağda, Denizde, Her Yerde

Aç Kalmaz İşinden Olmazsın

Tavuk ve et suyu ile mamul bir aded

ÇAPAMARKA

Hububat komprimesile 24 saatlik kalorienizi temin edersiniz. Büyük Bakkaliye Mağazalarında vardır.

Sivas Ceza ve Tevkif Evi Müdürlüğünden:

1 — Sivas merkez ceza evinin 1.6.941 tarihinden 31.5.942 tarihine kadar bir senelik ihtiyacı olan en az 100,000 ve en çok 130,000 kilo ek-megi 2490 sayılı kanun mücbince ve kapalı zarf usulile eksaltmaya konulmuştur.

2 — Eksiltme müddeti 12.5.941 tarihinden 2.6.941 tarihine kadar 20 gündür.

3 — Ekmeğin hali hazırda kilosı belediye'nin çarşıda sattığı bir nevi ekmeğin rayıcı bulunan 10/5 kuruş tahmin edilmiştir.

4 — Azami ihtiyacın tutar bedeli olan 1365 liranın yüzde 7,5 tem-iyatı muvakkatesi olan 1023 lira 75 kuruşun emanet olarak maliyye veya Ziraat Bankasına teslim edilerek mukabilinde almak makbuzuna teklif mektubuna bağlanmasını lazımdır.

5 — İdareimizde mevcut şartname ve mukavele formülünü öğren-mek isteyen talipler her gün mesai saatlerinde ceza evi müdürlüğünde görüp anlayabileceklerdir.

6 — İhale 2.6.941 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Sivas Cümhuriyet Müddeiummiliği makamında teşekkül edecek komisyon huzurunda yapılacaktır.

7 — Talipier teklif mektuplarını ihale günü saat 14/5 a kadar ko-misyona vermiş olmaları ilân olunur. (3693)

İstanbul Kız Lisesi Müdürlüğünden:

19 Mayıs Gençlik ve Spor bayramını kutulamak üzere bütün ta-lebin spor kıyafetlerle 19 mayıs pazartesi günü saat 8,30 da okula bulunmaları ilân olunur. (3822)

B O R S A

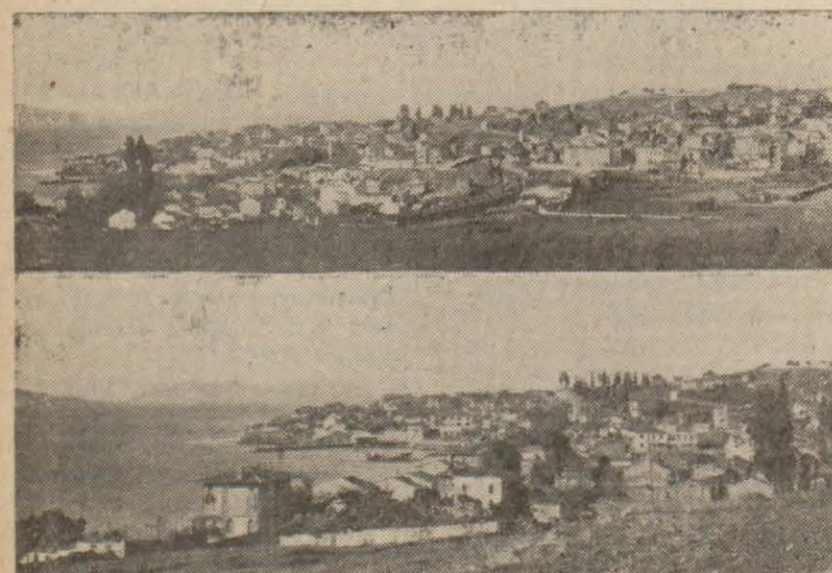
16 MAYIS 941

	Kapamı	1935	1938
1 Sterlin	5,22	Anadolu Demiryolu Tahvil	28 50
Dolar	132,20	Demiryolu Müessil Senet	32 50
İsviçre Fr.	30,00	T. C. Merkez Bankası	40 50
Drahmi	0,995	Osmanlı Bankası	107 50
Pegeta	12,89	T. İş Bankası (Nama muhar.)	27 50
Dinar	—	Şirketli Hayriye	26 50
Yen	31,0175		
İsviç Kronu	30,6275		

Esham ve Tahvilât

	L. K.	1935	1938
1933 Türk borcu I	19 15	Türk Altın (Reşat)	27 50
1918 İstikrazı dahil	29 50	Türk Altın (Hamit)	25 50
1938 İkramiyeli	19 00	Türk Altın küçük (Hamit)	24 50
1933 İkramiyeli Ergani	19 07	Türk Altın küçük (Aziz)	116 50
1934 Sivas - Erzurum	19 35	Kalm beşi birlik	118 50
1932 Hazine Tahvilleri	61 00	» » (Hamit)	122 50
1934 » » »	15 50	» » (Reşat)	3 50
		24 ayar altın gramı	67 50
		Mecidiye	

Kartal imar ediliyor

Günden güne imar edilen Kartalın kara ve denizden görünüşü

Belediye kasabanın imarı için çalışmaktadır. Bu sene yol kenar-larına ağaçlar dikmiş ve vapur iskelesi meydanında seyrisefere mâni olan kahve istilâk edile-rek yıktırılmış ve bu meydan tev-si edilmiştir.

Yukarı mahalledeki Harman-lık yolu ve sellerin tesirle bozu-lan Çarşı caddesinin yol ağızla-tının bir kısmının kaldırılması ya-

pılmış ve Çarşı caddesinin kana-lizasyon tesisi de ikmal edil-miştir.

Harbi Umumide yangın felâ-ketine uğrayan ve Milli Mücade-lede vatana hizmet edenlere köprübaşı vazifesini gören Kar-tal, Belediyenin az varidatile ya-vaş yavaş imara doğru yol al-maktadır.

941 Muş İçin Feyizli Bir Yıl Olacak

Muş, (Vatan) — Daha evvelki se-nelere nisbetle geçen sene ziraat be-reketli bir durumda idrak edilmiş olduğu halde harman mevsiminde ilk buğday mahsulünün 32 kilo çeken öleği piyasada 160 - 170 kuruşa ka-dar satılmıştır. Ortada hiçbir makul sebep yokken bu mutedil fiyat ted-ricen yükselmişe başlamış ve bugün ekmeğin kilosı 14 kuruşa fırlamış-tır. Mevcudu üç geçemiyen firmec-lar cenebi mevadla karışık çamur ve kömür gibi etmek çıkarmaya baş-lamış, buhran ve firmalar önünde iz-diham de yüz göstermiştir. Vilâyet ve belediyenin aldığı tedbirler netice-sinde bir kaç gün evvel izdihamın önüne geçilmiştir.

Mart ayının kurak gitmesinden zırra endişeye düşmüş de nisan a-yında başlayan ve fasillarla 14 gün devam eden yağmurlar bütün ekin-leri ve nebatatı birdenbire fışkırtmış ve zırram yüzünü güldürmüştür.

Nisan ayı ortalarına doğru baş-layan ve rakımı yüksek olmayan ci-var vilâyetlerde meyva ağaçlarını ve üzüm bağlarını ve kısmen de ziraatı yakıp kavuran meysimsiz ve

Bir Kuduz Köpek Döri Kişiyi Daladı

Kuduz bir köpek Yakacıkta Tev-fik oğlu 10 yaşında Kadri Erden ile Hamza kızı 12 yaşında Saadet Kale-yi ve aynı köpek Pendikte 45 yaşın-da Ahmet oğlu Ali Gür ile Ali oğlu 41 yaşında Sabriyi ısırması, yaralılar hastaneye kaldırılmış ve köpek Pen-dik merasında öldürülmüştür.

Kaza dahilinde belediyeyle büt-tün köy ihtiyar heyetlerine verilen emir üzerine kaza hududu dahilinde-ki, başı boş gezen köpekler öldürül-mişlerdir.

soğuk dalgaları burada yalnız o sı-ra-da çiçek açan badem ve kayısı a-ğaçlarını yakmış, diğer meyva ağaç-larına ve bilhassa ekine hiçbir zarar yapmamıştır.

Bunun için meyvalarda ve üzüm bağlarında ve ziraatte bu sene gö-rülen feyzin uzun senelerdenberi eşi görülmemiştir.

Zırrat daha ziyade güldüren ve sevindiren bir şey daha var ki, her sene ağustos ayı ortasında idrak e-dilen mahsulün bu sene temmuz baş-larında idrak edileceği umüddir.